

RODOP

Rüzgârı

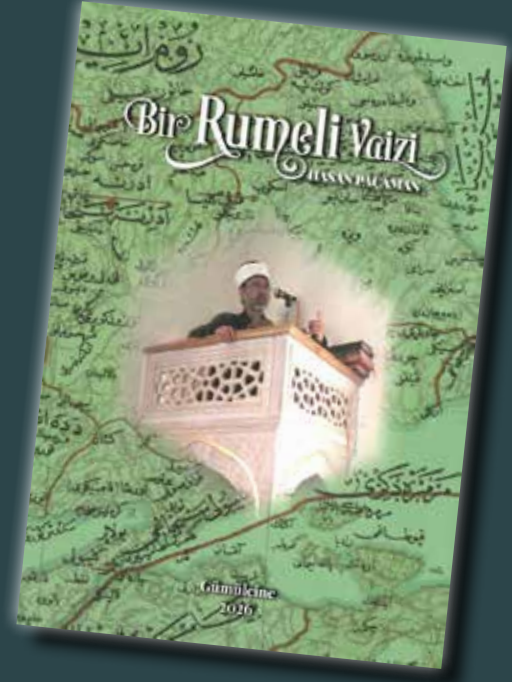
2026
HAZİRAN

208

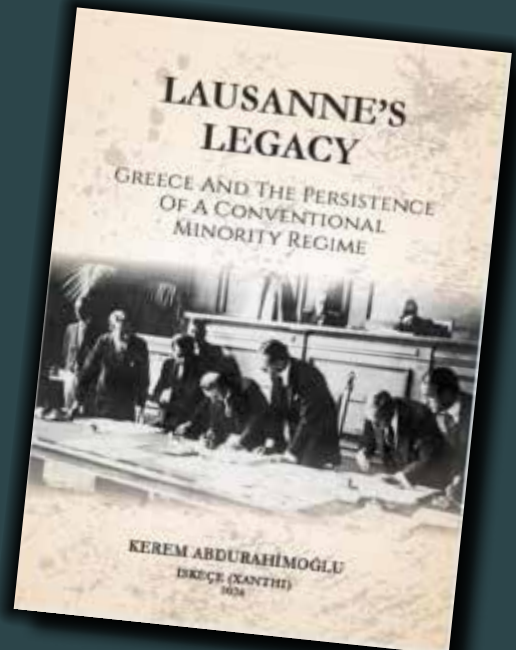
Fiyatı: 2,5 €

Kuruluş: 2007

BATI TRAKYA TÜRKLERİNİN
AYLIK YÖRESEL ARAŞTIRMALAR
POPÜLER TARİH KÜLTÜR SANAT
DERGİSİDİR

Yeni çıkan kitaplar

RODOP
Rüzgârı

www.rodoprüzgari.com
www.burasibatitrakya.com

rodoprüzgari

@Rodoprüzgari

ISSN 1791-2539

KAPILAR

**Yukarı Kamberler- Ano Kambi
Rodop ili / Yunanistan**

Fotoğraf: 31.07.2015

HAZİRAN

RODOP RÜZGARI

AYLIK, YÖRESEL ARAŞTIRMALAR, POPÜLER

TARİH, KÜLTÜR VE SANAT DERGİSİ.

BATI TRAKYA TÜRKLERİNİN DERGİSİDİR.

HAZİRAN 2026. SAYI: 208.

FİYATI: 2,5 E

SAHİBİ VE GENEL YAYIN YÖNETMENİ:

İBRAM İBRAİM

(İBRAHİM BALTALI)

ADRES:

H. LİKİON, 69300-SAPES-

GREECE

TEL: +30 25320 41596

CEP: +30 6946471488

e-mail: ibrahimbaltali@hotmail.com

*Dergimizde yayınlanan yazılar yazarların
kendi görüşleri olup sorumlulukları
yazarlarına aittir.*

ΙΟΥΝΙΟΣ

ΡΟΔΟΠ ΡΟΥΖΓΚΙΑΡΙ

ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΤΟΠΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Λ. ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΚΟΥΛΤΟΥΡΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗΣ

ΙΟΥΝΙΟΣ 2026. ΤΕΥΧΟΣ: 208.

ΤΙΜΗ: 2,5 E

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ-ΕΚΔΟΤΗΣ-ΓΕΝΙΚΟΣ Δ.

ΙΜΠΡΑΜ ΙΜΠΡΑΗΜ

Χ. ΛΥΚΕΙΟΝ 69300 - ΣΑΠΕΣ

ΤΗΛ. +3025320 41596

ΚΙΝ. +306946471488

e-mail:

ibrahimbaltali@hotmail.com

www.rodopruzgari.com

www.burasibatitrakya.com

Kapak:
Yeni çıkan
kitaplar

2026/208. İÇİNDEKİLER

4

Başyazı

Cami hikayeleri

5

Yeni çıkan kitaplar

Mücahit Mümin'in "Şafak

Yazıları" kitabı yayımlandı

Hasan Paçaman'ın "Bir

Rumeli Vaizi" Yayınlandı

Kerem Abdurahimoğlu'nun

kitabı İngilizce olarak ya-

yımlandı

ONUR İBRAM'IN ÜRET-

KEN YAPAY ZEKÂ VE RUH

SAĞLIĞI KİTABI YAYIM-

LANDI

9

Balkanlar

GTGB KUZEY

MAKEDONYA 33.

ULUSLARARASI

HİDİRELLEZ

BAHAR ŞENLİKLERİ

FESTİVALİ'NE KATILDI

10

Konuk yazarlar

İKİ BAYRAM ARASINDA

KAPICIK'IN DUÂSI

Prof. Dr. Ertuğrul KARAKUŞ

12

Başyazının devamı

14

Geleneklerimiz

Güney Meriç Hıdırellez ve

Bahar Şenliği gerçekleşti

16

Arada bir...

Hac mevsimi dolayısıyla....

HAC İBADETİ

Asım Çavuşoğlu

19

Eğitim

Rodop Rüzgarı ve Fiyaka

dergileri Bolu Abant İzzet

Baysal Üniversitesinde ders

konusu oldu

20

Eğitim

Bolu'da Balkan-Batı Trakya

Türk Edebiyatı Rüzgârı

21

Halk kültürü

Temenniler

22

ÇUVALDIZ BATMALI!

Lütfiye HACI HÜSEYİN

24

Halk kültürü

GÜMÜLCİNE BAĞLAMIN-

DA MANİLERİN İLK İKİ

DİZESİNİN FONKSİYONU

ÜZERİNE TESPİTLER

Ali İhsan KOCATÜRK'TEN

26

Görüşler - Düşünceler

YUNAN DEVLETİ'NİN

BATI TRAKYA TÜRK

AZINLIĞINA YÖNELİK

"AGNOZİ" YAKLAŞIMI

VE

EĞİTİM POLİTİKALARI

Pervin Hayrullah

27

Yunanistan

Batı Trakya'da Türkçe yer

adları

30

Yarışma

19. Kur'an'ı Kerim-i Yüzün-

den Güzel

Okuma Yarışması Finali

Yapıldı

32

Dokunu-Yorum

DOĞUM (-) ÖLÜM (+)

DENGESİ(ZLİĞİ)!

BAŞYAZI

27. yıl. 409. yazı.

İbrahim BALTALI

ibrahimbaltali@hotmail.com

Cami hikayeleri

Çelebi Sultan Mehmed (Beyazıt Camii) Camii - Dimetoka / Yunanistan

Buğday anbarı olarak kiraya verilen bir cami

Aşağıdaki yazı tekrar yayınlanmaktadır. Dimetoka'daki Çelebi Sultan Mehmet (Beyazıt) Camii'nin başına gelenler araştırmaya değer. Tarihte iki defa buğday anbarı olarak kiraya verildi. Yakıldı. Duvarlarına Atatürk'e hakaret içeren yazılar yazıldı. Günümüzde hala restore ediliyor.

1936 yılında Dimetoka Müftüsü Nevzat Efendi tarafından 8 aylığına 100 bin drahmi karşılığında kiraya verildiği ortaya çıktı. Bu konuda Osmanlıca'dan yapılacak olan çeviriyi önümüzdeki sayıda okuyabilirsiniz.

• **1420 yılında cami ibadete açıldı.**

• **Dimetoka kasabası, Meriç Nehri yakınlarında, Osmanlı'nın eski bir taht merkezi ve sayfiye yeridir. Yıldırım Beyazıt burada doğmuştur.**

• **5. Osmanlı Padişahı Çelebi Sultan Mehmet tarafından 1420 yılında İvaz Paşa'ya yaptırılmıştır.**

• **Osmanlı'nın Avrupa topraklarındaki ilk camii olup aynı zamanda da en büyüklerindedir.**

• **Cami, dört pâyeye üzerine oturtulmuş, kurşun kubbeli ve ahşap çatılı olarak inşa edilmiştir. Harîmi 30x30 ebatlarındadır. Merkezi kubbesi 11 metredir ve 2x2 metre kargir direkler üzerine yapılmıştır. Avlusu yoktur.**

• **Dört ayak üzerine büyük bir kubbenin oturtulması ilk örneklerdendir. Bu**

tarz diğer camilere de yansımış ve 40 sene sonra Fatih Camii'nin 26 metrelik kubbesine örnek teşkil etmiştir.

• **Taç kapısının yanı sıra sağ ve solda iki kapı daha vardır. Asıl kitabesi taç kapısının üstündedir.**

• **Büyük kesme taşlardan yapılmıştır. Duvar kalınlıkları 2 metredir. Taşlar, Edirne camilerini besleyen Kartaltepe köfekilerinden oluşmaktadır. Taç kapıya 11 basamakla çıkılmaktadır.**

• **Minaresi ilk başlarda tek şerefeli olarak cenub köşesi duvarının üzerine inşa edilmiştir, ancak daha sonra bir şerefe daha eklenmiştir.**

• **Pencere süslemeleri Bursa ve İznik camilerine benzemektedir. Taş işçilikleri ise Edirne Eski Cami'ye benzerlik göstermektedir.**

(Devamı s. 12'de)

Mücahit Mümin'in "Şafak Yazıları" kitabı yayımlandı

Mücahit Mümin'in, bir zamanlar Gümölcine'de çıkan Şafak dergisinde yazdığı yazılardan oluşan kitabı BAKES'in 72. Yayımı olarak okuyucuya sunuldu. Günceler, denemeler ve gezi yazılarının yer aldığı kitap 453 sayfadan oluşmaktadır. 978-618-5322-31-1 ISBN numarası ile Mart 2026 tarihinde basıldı.

Kitap hakkında BAKES aşağıdaki bilgilendirmeyi yayımladı:

Mücahit Mümin'in kaleme aldığı Şafak Yazıları, düşünce, duygu ve gözlemin iç içe geçtiği bir eser.

Güncel meselelerden kişisel denemelere, gezilerden hayatın içinden kesitlere uzanan yazılar okuyucuyu düşündürürken aynı zamanda içsel bir yolculuğa da davet ediyor. Akıcı dili ve içten anlatımıyla, her sayfada yeni bir günü yeni bir bakış açısıyla değerlendiren bu kitap, gündelik hayatın içinde anlam arayanlar için keyifli bir eserdir. Kitap, BAKES'ten temin edilebilir.

Kitaptan bir yazı

ASMALI SOKAK GÜNCESİ

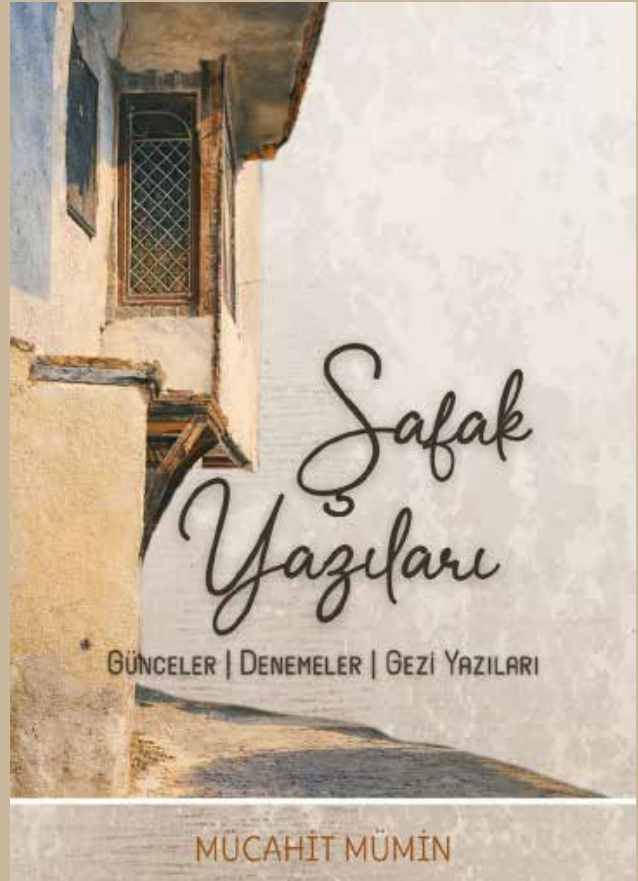
17 Nisan 1993, Cumartesi
Olağan bir Cumartesi günüydü...
Öğleye kadar.

Biraz kitap okudum. Dergileri karıştırdım biraz. Zaman geçirdim. Sonra birkaç dost geldi. Birlikte kahve içtik; söyleştik. Havadan sudan.

14.30 sularında yazıhaneyi kapadım. Eve geldiğimde daha oturmamıştım ki, İnter Star televizyonunun, birden program akışını durdurup "Haberler"e geçtiğini gördüm. Dikkat kesildim. Ya olağanüstü bir durum vardı, ya da çok önemli bir haber! Evet, televizyon Türkiye Cumhuriyeti'nin 8. Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın ölüm haberini veriyordu...

Sarsıldım.

Beklenmedik ölümler insanı sarsıyor. Bir de

ölen kişi, ülkesine ve insanlığa hizmet etmek için çırpınan tanınmış biriye, bu sarsıntı daha da büyüyor, bir yakınınızı yitirmiş olmanın acısına dönüşüyor.

Uğur Mumcu'nun öldürülmesinde de böyle olmuştum.

Gün, olağan bir Cumartesi günü olmaktan çıkmıştı artık...

Sayın Turgut Özal hakkında çok şeyler yazılacak, çok şeyler söylenecek elbet. Gerek Türkiye'de gerekse dünyada. Bir döneme damgasını vurmuş bir devlet adamı olarak hizmetleri değerlendirilecek... Anılacak. 1987 Mart'ıydı. Türkiye ile Yunanistan, Ege denizinde baş gösteren bir anlaşmazlık

sonucu, savaşın eşiğine gelmişti. Ege'nin aydınlık güneşi savaş bulutlarıyla kararmıştı. Ufacık bir kıvılcım her an büyük bir patlamaya neden olabilirdi.

Barışa inanan kişiler savaşı bir çılgınlık olarak görürler. Onun için de son ana kadar barıştan yana olan umutlarını yitirmek istemezler. Savaşın her an patlayabileceği, bunalımın doruk noktaya tırmandığı gece, son haberleri de dinleyip yatmaya hazırlandığımda, doğrusu, oldukça tedirgindim. Yine de "Birileri çıkıp bu çılgınlığı belki önler!" umuduyla yattım.

Sabah kalktığımda, büyük bir mutlulukla, umudumun gerçekleşmiş olduğunu gördüm. Üstümüzdeki kara savaş bulutları dağılmış; savaş tehlikesi uzaklaşmıştı.

Aydınlık bir güne uyanmıştık...

Bir sağlık sorunu için bulunduğu Amerika'dan dönerken, o zamanların Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı Sayın Turgut Özal, Londra'dan yaptığı kısacık bir açıklama ile patlamaya hazır bir Türk-Yunan savaşını önlemişti.

Şimdi bunları ben Sayın Turgut Özal hakkında bir şeyler yazmış olmak için yazmıyorum. Kaldı ki, bu konuda kendimi yeterli de görmüyorum.

Bunlar, ölüm haberini dinlediğim şu anda, kafamdan geçen bir anlık düşünce ve anılar...

Bir yerlerde okumuştum. Gazetelerde olacak.

Siyasal yaşamı boyunca, ekonomide güçlü bir Türkiye yaratmanın büyük uğraşını veren Sayın Turgut Özal, Türkiye dışarıdan bakıldığında daha gerçekçi ve iyimser değerlendirmelerin yapılacağını söylüyordu.

Gerçekten, dışarıdan baktığımızda biz, bugün, komşularıyla iyi ilişkiler kurmaya özen gösteren, dünyadaki gelişmeleri yakından izleyen, bölgesinde ve dünyada saygınlığı olan, demokratik-laik düzen içinde bir hukuk devleti yaklaşımıyla sorunları çözmeye kararlı, büyük ekonomik atılımlar gerçekleştirmenin eşiğinde bir Türkiye görüyoruz.

Yunan basınında da bu gözlemi yansıtan yazılara rastladığımız oluyor...

Kendisi, bu oluşuma büyük katkısı olan devlet adamlarından biriydi.

Yokluğu duyumsanacak.

Türk ulusunun başı sağ olsun.

Mücahit MÜMİN

1944 yılında Gümölcine'nin (Komotini) Narlıköy'ünde (Polianthos) doğdu.

İlkokulu köyünde bitirdikten sonra, parasız yatılı sınavlarını kazanarak Türkiye'de, Malatya-Akçadağ İlköğretmen Okulunda okudu. Okuldan 1961 yılında mezun olup Yunanistan-Batı Trakya'ya döndü.

1961 yılından başlayarak Azınlık basınında yazmayı sürdüren Mücahit MÜMİN, Akın ve Azınlık Postası gazetelerinde, Birlik ve Öğretmen dergilerinde yazılar yazdı. Bir dönem Öğretmen dergisinin yazı kurulu başkanlığını yürüttü.

Mücahit MÜMİN, 1989 yılında Rahmi Ali ve Mustafa Tahsinoğlu ile birlikte kurdukları, Azınlığımızın ilk ve tek sanat-edebiyat dergisi olan ŞAFAK'ın sahipliğini üstlendi ve Genel Yayın Yönetmenliğini yürüttü.

Yazılarından bir kısmı Türkiye, Yugoslavya ve Bulgaristan'da çıkan basın organlarında yayımlandı.

Bu arada Rahmi Ali, Abdurrahim Subaşılar ve Fevzi Ali ile birlikte "ŞAFAK OKUMA TİYATROSU" nu kurdu.

TÜRKSAY TÜRK DÜNYASI YAZAR ve SANATÇILAR VAKFI tarafından her yıl verilen "Türk Dünyasına Hizmet Ödülü" 2008 yılında Mücahit MÜMİN'e verildi.

“Bir Rumeli Vaizi” Yayınımlandı

Hasan Paçaman'ın kaleme aldığı “Bir Rumeli Vaizi” adlı eser, okuyucuyla buluştu.

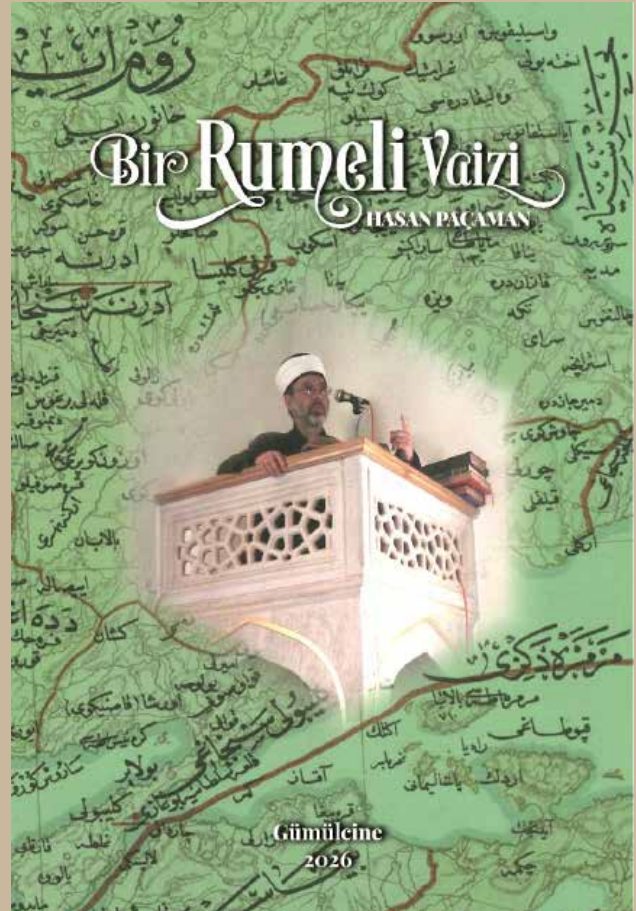
Klasik anlamda bir roman olmayan bu çalışma, yazarın hayatı boyunca karşılaştığı olayları, kaleme aldığı yazıları, katıldığı konferans ve seminerleri, gerçekleştirdiği seyahatleri ve muhafaza ettiği belge, fotoğraf ve günlük notlarını bir araya getiren kapsamlı bir hatırat ve belge niteliği taşımaktadır.

Altı bölümden oluşan kitapta; yazarın hayat hikâyesi, Medrese-i Hayriye çevresinde gelişen süreçler, Vaaz ve İrşad Heyeti faaliyetleri, basın hayatı, yurt içi ve yurt dışı seyahatler, hac ve umre tecrübeleri, yayımlanmış ve yayımlanabilecek eserler, dergi yazıları, konuşmalar, mektuplar, günlük notları ile sosyal ve dinî içerikli metinler yer almaktadır. Eserin son bölümünde ise dualar, ekler, resmî belgeler ve zengin bir fotoğraf arşivi okuyucunun istifadesine sunulmaktadır.

Kitap, aynı zamanda Batı Trakya Müslüman Türk Azınlığı'nın yakın tarihine, dinî ve kültürel hayatına dair birinci elden tanıklıklar içermesi bakımından da dikkat çekmektedir. Bu yönüyle yalnızca bireysel bir yaşam hikâyesi değil, aynı zamanda bir dönemin sosyal ve dinî hafızasına ışık tutan önemli bir kaynak niteliği taşımaktadır.

Eserin editörlüğünü Dr. Recep Paçaman üstlenmiştir. Yayın, hem araştırmacılar hem de Batı Trakya üzerine çalışma yapan akademik çevreler için önemli bir başvuru kaynağı olarak değerlendirilmektedir.

“Bir Rumeli Vaizi”, parçalı okunabilen yapısı

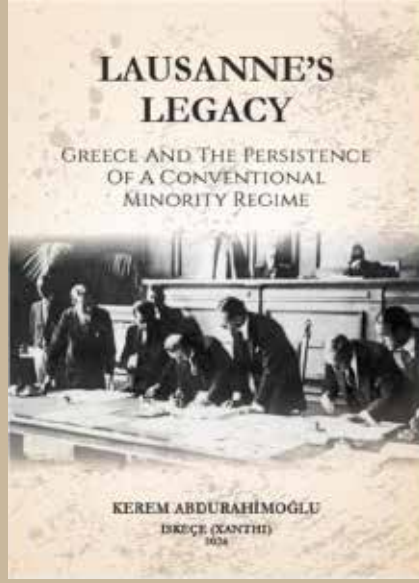

ve belge niteliği taşıyan içeriğiyle, geniş bir okuyucu kitlesine hitap etmektedir.

Kerem Abdurahimoğlu'nun kitabı İngilizce olarak yayımlandı

Kerem Abdurahimoğlu'nun "LAUSANNE'S LEGACY: GREECE AND THE PERSISTENCE OF A CONVENTIONAL MINORITY REGIME" adlı kitabı İngilizce olarak BAKESH tarafından 73. yayım olarak okuyucuya sunuldu. BAKESH kitabın tanıtımında şu ifadelere yer verdi:

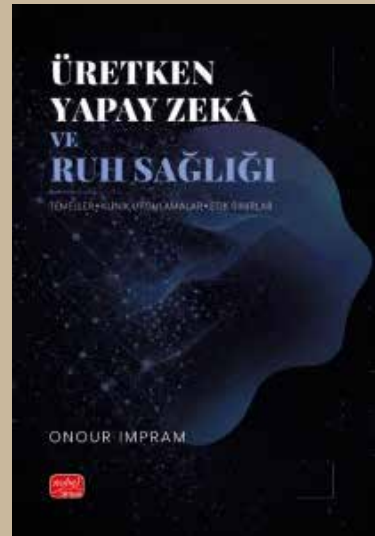
İngilizce olarak yayınlanan kitapta Batı Trakya'da Türk Azınlığa yönelik uygulanan kültürel, sosyal, ekonomik politikalar Yunan resmi ideolojisinin temel aktörlerinin söylemleri üzerinden değerlendiriliyor. Bu aktörlerin karar alma süreçlerindeki rolüne

özellikle vurgu yapılıyor. Bölgedeki azınlık ve insan hakları Uygulamalarını vatandaşlık ve sosyoekonomik haklarla birlikte analiz eden kitap okuyucuya olayları hak temelli bakış açısıyla değerlendirme fırsatı sunuyor. Batı Trakya'nın ve Türk Azınlığın eğitim, sosyo-kültürel haklar ve ekonomik gelişimindeki sorunları tarihsel uygulamalardan yola çıkarak güncel örneklerle de destekleyen çalışma bölgede uygulanan politikalarının anlaşılmasında yeni bir perspektif olarak okuyucuya sunuluyor.

ONUR İBRAM'IN ÜRETKEN YAPAY ZEKÂ VE RUH SAĞLIĞI KİTABI YAYIMLANDI

Batı Trakyalı Onur İbram'ın ÜRETKEN YAPAY ZEKÂ VE RUH SAĞLIĞI - Temeller, Klinik Uygulamalar ve Etik Sınırlar- kitabı Türkiye'de Nobel Akademi Yayınları tarafından yayımlandı. Mart 2026 yılında basılan kitap 16,5x24 ebatında, toplam 516 sayfadan oluşmaktadır. Kitabın ISBN numarası 978-625-364-241-9.

Yayınevi tarafından kitabın tanıtımında aşağıdaki bilgiler yer almaktadır.

Algoritmalar insan acısını anlayabilir mi? Bir makine, terapötik ilişkinin güvenli alanına dahil olduğunda klinik pratik nasıl dönüşür? Yapay zekâ teknolojileri birçok alanın

sınırlarını yeniden çizerken ruh sağlığı ekosistemi de bu dönüşümden derinden etkileniyor. Bu yeni çağ, klinisyenleri ve araştırmacıları benzeri görülmemiş fırsatlar kadar karmaşık etik sorularla da yüz yüze bırakıyor. Bu kitap, üretken yapay zekânın tarihsel

GTGB KUZEY MAKEDONYA 33. ULUSLARARASI HİDİRELLEZ BAHAR ŞENLİKLERİ FESTİVALİ'NE KATILDI

Gümölcine Türk Gençler Birliği Halk Oyunları ekibi, Yönetim Kurulu üyesi Elif Sadık ve Halk Oyunları Eğitmeni Erkan Demiroğulları başkanlığında 09-10 Mayıs 2026 tarihlerinde Kuzey Makedonya'nın Valandova iline bağlı Çalıklı köyünde düzenlenen 33. Uluslararası Hidrellez Bahar Şenlikleri Festivali'ne katıldı.

Ekipler ilk olarak 9 Mayıs 2026 Cumartesi günü Çalıklı köyündeki açılış törenine katıldı ve gösterilerini sundular. Aynı günün akşamı Strumica meydanına yürüyerek, meydana tekrar gösterilerini sergilediler. 10 Mayıs 2026 Pazar günü Çalıklı köyünde düzenlenen Festival final gösterilerinde sahne alan ekiplerimiz büyük beğeni topladı. Balkan

GTGB Folklor Ekibi.

ülkelerinden gelen yaklaşık 25 halk oyunları ekibinin yanı sıra şenlikte yağlı güreş oyunları görsel şölen oluşturdu. Yönetim Kurulu üyemiz Elif Sadık, Uluslararası Hıdırellez Bahar Şenlikleri Festivali Başkanı Dr. Şenol Tahir'e davetlerinden dolayı tablo takdim etti.

ve teknik temellerinden başlayarak klinik uygulama alanlarını, güncel kanıt tabanını ve klinik etiğin kırmızı çizgilerini bütüncül bir çerçevede ele alıyor. İnsan-makine etkileşiminden terapötik ittifakın geleceğine uzanan bu çalışma yalnızca teknolojik olanakları değil, yapay zekânın empati ve insan deneyimi üzerindeki derin etkilerini de tartışıyor.

Ruh sağlığı profesyonellerine, araştırmacılara

ve alandaki dijital dönüşüme yön vermek isteyen herkese temel bir başvuru kaynağı olarak hazırlanan bu eser, yapay zekân rehberliğinde değil, yapay zekâ çağında insan merkezli bir klinik pratiğin pusulası olmayı vaat ediyor.

<https://www.nobelyayin.com/uretken-yapay-zek-ve-ruh-sagligi-23149.htm>

İKİ BAYRAM ARASINDA KAPICIK'IN DUÂSI

Prof. Dr. Ertuğrul KARAKUŞ

İki bayram arasında bulunduğumuz şu günlerde yâdîma düştü "KAPICIK"[1] lar.. Balkanlardaki ifade edilişiyile "KOMŞU KAPICIK"lar.. Bir kutlu âlem idi... İnsan insanın "yurdu" idi... Yiğit Paşa (Meddah) Mahallesi, Kocacık Mahallesi, Karadag Mahallesi, Tükancık Mahallesi, Beyler Mahallesi, Tütünsüz Mahallesi, Mevlevîhâne Mahallesi, Yahya Paşa Mahallesi, Maacır (Muhâcir) Mahallesi... Her birisi, nüvesinde bir cami olan mahalleler idi... Bir cami ve yanı başında bir hamam... Davut Paşa Hamamı, İshak Bey Hamamı, İsâ Bey Hamamı, Yahya Paşa Hamamı, Hatuncuklar Hamamı, Kara Kapucu Hamamı, Eski-Yeni Hamam... Cami ve Hamam... Ruh ve beden temizliği... Bir cami, yanı başında bir hamam ve bir tedris kurumu... Emîr İsmail Medresesi, Meddah Medresesi gibi 12 medrese... Ve Tefeyyüz (-ler)... Çeşmeler... Çeşmeler.. Her birisinin alnında "Ve ce'alnâ mine'l-mâ'î külle şey'in hayy" (... canlı olan her şeyi sudan yarattık...) yazan çeşmeler.. Buz misali sularıyla vücûd, kitabeleriyle sürûr ve huzûr veren çeşmeler.. Ve daha niceleri... Ammâ bütün bunların bânîsi (bina edicisi-yapıcısı) ve hâfızı (koruyucusu) olan "İNSAN"ı koruyan kollayan ve sînesinde yaşatan

"EV"ler.. (Bir duvarın bile on sahibinin olduğu daireler değil!) Üsküp evleri... Konuklarının konağı, sâkinlerinin sükûnetle meskeni olan evler.. Cumba'sı, hayat'ı, dîvanhânesi, taşlık'ı... Her birisi "insana hizmet" temelli bölümlerden oluşan "EV"ler.. ("apart"lar, daire'ler değil!) Ya "KAPICIK"lar? Ya "KAPICIK"lar? Ya "KAPICIK"lar?

Zamâne'nin "ruh fakiri"nin, "olmayan muhayyilesi"nin idrâk edemeyeceği bir "EV" bölümü...

Arasında 10 cm'lik bir duvar bulunduğu hâlde 10 yıllık yan komşusunu görmeyen, görse de tanımayan, tanisa da vefatından 10 gün sonraki kokuyla haberdâr olan zamâne'nin idrâk edemeyeceği, hatta yandan gülüp geçeceği bir "medeniyet unsuru"dur "KAPICIK"...

"EV"lerin "ferah yüreği" sayılan bahçeleri birbirine bağlayan "mahal"leri "mahalle"ye kalb eden (çeviren) birer "samimiyet ölçeği"dir "KAPICIK"lar?

Ne idi "KAPICIK"ları var ve mühim kılan? Hangi anlayış? Hangi ruh?

Milletimizin; ismi anıldığında aşk ile "salavat getirmeyi" borç bildiği, gül'ü "O" bildiği, güzel ahlâkını hayatına şiar edindiği Hz. Muhammed (s.a.s) sevgisi... Muhammedî ahlâk'ın "EV"i ve mahalleyi "huzur iklimi"ne çeviren umdeleri: "Komşuna iyilik yap ki mümin olasın."

"Komşusu, şerrinden emin olmayan kimse cennete giremez."

"Allah'a ve ahiret gününe iman eden, komşusunu rahatsız etmesin!"

"(Komşuluk hakkı) Hastalandığında ziyaret etmen, öldüğünde cenazesine katılman, borç istediğinde vermen, muhtaç olduğunda ihtiyacını karşılaman, hayırlı işlerini tebrik etmen, musibet anında sabrı tavsiye etmendir."

"Cebrâil bana komşuya iyilik etmeyi tavsiye edip durdu. Neredeyse komşuyu komşuya mirasçı kılacak sandım."

Ne idi "KAPICIK"ları var ve mühim kılan? Hangi anlayış? Hangi ruh?

"EV"ün, güvenlik sebebiyle dışa kapalı olduğu zamanlarda bile komşuya açık olması...

"Komşunun derdi benim derdim",

"komşunun ihtiyacı benim ihtiyacım",

"komşunun huzuru benim huzurum"...

"Bir kutlu âlem"i mümkün kılan anlayışlar...

Biri birinin "imtihan"ı olsa da; komşuyu komşunun, insanı insanın "kurdu" değil, "yurdu" kılan anlayışlar... "KAPICIK"ları mümkün kılanlar...

KAPICIK'IN DUÂSI

Kapıcıklar açardı
Her sabah ve her bahar
Komşu anaların yüreğini
Birbirine...

Bazen bir zeytin taneciği
İdi bahane
Bazen bir kahve...

Heyhât ki şimdi o kapıcıklar

Sırtları yerde, çarnâçar!

Yüreklerinde beton ayaklar

Bir semâyâ, bir Gazi Baba'ya bakarlar:

Lâ havle...

Lâ havle...

[1] Kapıcık: Hususiyetle Osmanlı döneminde ve Balkan coğrafyasında yaygın olan, komşuların sokağa çıkmadan biri birleriyle daha rahat mübadele ve mükâleme edebilmesine imkân sağlayan, karşılıklı itimat ve ihtiyaç vesilesiyle varlığı mümkün olan küçük kapı. Yerel olarak "komşu kapıcık" olarak da ifade edilir.

Bu yazı, torelifikir.net sitesinde de yayımlanmıştır.

CAMİ HİKAYELERİ

Baş tarafı başyazı sayfasında...

Çelebi Sultan Mehmed (Beyazıt Camii) Camii

• Cami açıldıktan tam 80 yıl sonra Amerika keşfedildi.

• Cami inşa edildikten 33 yıl sonra İstanbul fethedildi.

• Osmanlı'da "Mimar" kelimesi ilk defa bu caminin yapımını üstlenen İvaz Paşa için kullanıldı.

• Ünlü Türk seyyahı Evliya Çelebi 1680 yılında Dimetoka'ya gelmiş, camiyi görmüş ve ayrıca toplam 12 adet cami olduğunu kaydetmiştir.

• Edirneli tarihçi Abdurrahman Hibri, Edirne Defterdarı Bâdî efendi v.d. pek çok yazar bu camiden bahsetmiştir.

• 1936 yılında Dimetoka Müftüsü Nevzat Efendi tarafından, 8 aylığına, 100 bin drahmi karşılığında, buğday ambarı yapılmak üzere kiraya verilmiştir.

• Cami 1952 yılına kadar ibadete açık kalmıştır. 1957 yılında Dimetoka kaymakamı caminin anahtarını zorla almış, Yunan Ziraat Bankası bu tarihi camiyi depo haline getirmiş ve içine arpa ve ekin doldurmuştur. Bölgede Türklerin azalmasıyla birlikte, "cami çatısından su alıyor, çökecek!" gerekçesiyle kapatılmış, üzeri de çadırla örtülmüştür. Bölgede yaşayan Türklerin açtıkları davaya rağmen 1952'den bu yana açılmamıştır. İç kısmı tamamen ahşap olduğundan zamanla tahrip olmuştur.

• Cami 1952 yılına kadar ibadete açık

kalmıştır. 1957 yılında Dimetoka kaymakamı

1956 yılında caminin genel görüntüsü.

caminin anahtarını zorla almış, Yunan Ziraat Bankası bu tarihi camiyi depo haline getirmiş ve içine arpa ve ekin doldurmuştur. Bölgede Türklerin azalmasıyla birlikte, "cami çatısından su alıyor, çökecek!" gerekçesiyle kapatılmış, üzeri de çadırla örtülmüştür. Bölgede yaşayan

Caminin yangından önceki görüntüsü.

Türklerin açtıkları davaya rağmen 1952'den bu yana açılmamıştır. İç kısmı tamamen ahşap olduğundan zamanla tahrip olmuştur.

• **2008 yılında caminin duvarlarına Atatürk'e hakaret ve küfürler içeren yazılar yazıldı.**

• Son olarak 22.03.2017 gecesi saat 0:30 sıralarında restore edildiği sırada yanmıştır.

• **Restorasyon çalışmaları devam ediyor.**

2015 yılında Çelebi Sultan Mehmet Camii.

Kaynaklar:

***Vakıflar dergisi,**
sayı:3, Türk Tarih Kurumu
Basımevi-1956.

***Evliya Çelebi**
Seyahatnamesi.

***Edirne Tarihi**
Abdurrahman Hibri

***Turgay Cin**'in ders
notları, Ege Üniversitesi.

24.10.2005. Çelebi Sultan Mehmet Camii'nin kitabesi.

24.10.2005. Çelebi Sultan Mehmet Camii
taç kapısı.

Cami, 2017 yılında restorasyon esnasında yandı.

Güney Meriç Hıdırellez ve Bahar Şenliği gerçekleşti

Batı Trakya Azınlığı Güney Meriç Eğitim ve Kültür Derneğinin 3 Mayıs 2026 günü, Musaköy yakınlarındaki Palamutluk bölgesinde düzenlediği Hıdırellez ve Bahar Şenliği soğuk hava ve rüzgara rağmen gerçekleşti.

Etkinliğe; Türkiye Cumhuriyeti Muavin Konsolosu Umut Yamık ve Ateşe Y. Yunus Boz, Batı Trakya Azınlığı Güney Meriç Eğitim ve Kültür Derneği Başkanı Hüseyin Mahmut, DEB Partisi G. Başkanı Çiğdem Asafoğlu, Güney Meriç Derneği eski başkanı Bekir Mustafaoğlu,

Çilingir'in yanı sıra bölge halkı katıldı.

Etkinliğin açılış konuşmasında, toplumların ayakta kalmasında kültürlerin yeri ve öneminin büyük olduğunu belirten Batı Trakya Türk Öğretmenler Birliği Sekreteri Şerafettin Hürşit, "Kültürleri

Baharın gelişiyle birlikte kutlanan bu bayramın kökeni, İslamiyet öncesi döneme kadar uzanmaktadır. Adını Hz. Hızır ve Hz. İlyas'ın isimlerinin birleşmesinden alan Hıdırellez, insanların dileklerinin kabul olacağına inanılan ritüelleriyle bilinir. Bu kutlama günü, farklı hikayelere ve anlamlara sahip olsa da, baharın gelişi ve yeni bir dönemin başlangıcını kutlamak için insanlar tarafından önemli bir fırsat olarak görülür.

Hıdırellez, yüzyıllardır kültürümüz içinde var olmuş ve bu gün de yaşatmaya çalıştığımız önemli bir geleneğimizdir." Görüşlerini aktardı.

Türkiye Cumhuriyeti Gümülcine Muavin Konsolosu Umut Yamık'a Berne Mustafaoğlu'nun yaptığı ebru tablosu Dernek Başkanı Hüseyin Mahmut tarafından takdim edildi.

BU GÜZEL GELENEKLERİ YAŞATMAK, KÜLTÜRÜMÜZÜ KORUMAK VE GENÇ NESİLLERE AKTARMA BİZİM İÇİN ÇIK DEĞERLİDİR.

Doğu Makedonya – Trakya Eyalet meclisi üyesi Ahmet Osman Pehlivan, Batı Trakya Türk Öğretmenler Birliği Başkanı Aydın Ahmet, Küçük Derbent Muhtarı Mehmet Bostancı, Sofulu Belediyesi meclis üyesi Mehmet

oluşturan önemli unsurların başında ise gelenek- görenek ve inançlar gelmektedir.

Hıdırellez, Türk ve Orta Asya kültüründe köklü bir geçmişe sahip önemli bir bayram ve kutlama günüdür.

Hıdırellez ve Bahar Şenliğinde bir araya gelmenin mutluluğunu yaşadıklarını belirten Güney Meriç Eğitim ve Kültür Derneği

Başkanı Hüseyin Mahmut, "Bu güzel gelenekleri yaşatmak, kültürümüzü korumak ve genç nesillere aktarma bizim için çok değerlidir. Derneğimizin çatısı altında emek veren herkese teşekkür ediyorum. Birlik ve beraberliğimizi koruyarak derneğimize sahip çıkacağınıza inanıyorum." İfadelerini kullandı.

Hıdırellez'in bütün Türk Dünyası'nda bilinen mevsimlik bahar bayramlarımızdan olduğunu vurgulayan Batı Trakya Türk Öğretmenler Birliği Başkanı Aydın Ahmet, "Ruz-ı Hızır, yani Hızır Günü olarak da adlandırılan Hıdırellez, Hızır ve İlyas peygamberin yer yüzünde buluştukları gün olarak da kabul edilir. Hızır ve İlyas sözcüklerini birleştirerek halk ağzında Hıdırellez adını almıştır." Görüşlerine yer verdi.

UMUDUMUZ VE MÜCADELEMİZDE DAİMA DİRİ OLSUN

Bugün burada olmaktan çok mutlu olduğunu belirten DEB Partisi G. Başkanı Çiğdem Asafoğlu, "Bizler bu bölgeyi, bu coğrafyayı çok seviyoruz. Bugüne kadar hep destekledik ve desteklemeye de devam edeceğiz. Batı Trakya Azınlığı Güney Meriç Eğitim ve Kültür Derneğine

de bu köklü geleneğimizi, örf ve adetlerimizi yaşattıkları için, her yıl bizleri bu sıcak ortamda bir araya getirdikleri için gönülden teşekkür

Gümölcine Türk Gençler Birliği Saz Ekibi, Güney Meriç Derneği folklor ekiplerinin gösterileri, ebru kursu çocuklarına sertifikalarının

Derneğin folklor ekibi bu yıl da bir gösteri sundu.

Etkinlikte gençler tarafından geleneksel mendifer çekilişi yapıldı.

ederim. Bahar Bayramı'mız kutlu olsun. Umudumuz ve mücadelemizde daima diri olsun." İfadelerini kullandı.

Konuşmalardan sonra

verilmesi, şimendifer çekilişi ve yemek ikramı ile sona erdi.

Arada bir...

Hac mevsimi dolayısıyla.

HAC İBADETİ

ASIM ÇAVUŞOĞLU

Hac mevsimi dolayısıyla....

HAC İBADETİ

Hac, fikhî bir terim olarak Mekke kentindeki Kabe'yi ve çevresindeki mukaddes sayılan özel yerleri, belirli bir vakitte, önceden hac niyetiyle ihrama girerek usûlüne göre, yani vakfe ve tavaf yaparak ziyaret etmekten ibaret olan ve İslâm'ın şartlarından birisini teşkil eden mali ve bedenî bir ibadettir.

Hac, İslam'ın evrenselliğini, birlik ve beraberliğini, ırk, renk, cinsiyet, dil, ülke ve kültür ayırımı yapmadan mü'minlerin kardeşlik ve eşitliğinin temsil edildiği bir ibadettir. Cenab-ı Hak, "İnsanlar için yeryüzünde kurulan ilk ev (mabed), Mekke'de bulunan mübarek ve âlemler için hidayet kaynağı olan Kabe'dir. Orada apaçık deliller, İbrahim'in makamı vardır. Kim oraya girerse, emniyette olur. Oraya gitmeye güç yeten herkesin o evi haccetmesi, Allah'ın insanlar üzerindeki bir hakkıdır.." (Al-i Imran,96-97) buyurmak suretiyle imkânı olan her Müslümanın ömründe bir defa olsun hacca gitmesini farz kılmıştır.

Yukarıdaki tariftten ve zikredilen ayet-i kerimeden de anlaşılacağı üzere üzerinde şu şartları taşıyan kimselere hac farz olmuş demektir:

- 1-Müslüman olmak,
  - 2 Ergen (baliğ) ve akıllı olmak,
  - 3- Hür olmak,
  - 4- Vakit (Hac, yılda bir kez, belli vakitler arasında yapılır. Bu vakte ulaşmayan kimseye hac farz değildir.)
  - 5-Haccı ifaya gücü olması. (Beden, mal ve yol güvenliği açısından)
- Bunlara ilaveten kadınlar için yanında fikhî sefer yapmasına müsait olan bir akrabası veya eşi olması ile iddetli olmaması şartları da eklenmektedir.

* Haccın farzları:

Hanefî mezhebine göre haccın üç farzı vardır.

- 1-İhram (şart),
- 2-Arafat Vakfesi (rükün),
- 3-Ziyaret Tavâfı (rükün).

Not: Hac süresince yapılan farz, vacib, veya sünnet niteliğindeki haccın fiillerine "menasik" denir.

Yapılışına göre üç çeşit hac vardır:

- 1-İfrad Haccı: Umresiz yapılan hac demektir. Hac ayları içinde, hacdan önce umre yapmayıp hac niyetiyle ihrama giren ve sadece haccı eda eden kimselerin yaptığı ibadettir.
- 2-Temettû Haccı: Hac aylarında önce umre için ihrama girip umreyi tamamladıktan sonra,

aynı yılın hac aylarında hac için yeniden ihrama girerek yapılan hacca denir. Burada hac ve umre, aynı ihramlarla ifa edilmektedir. 3- Kıran Hacı: Aynı yılın hac ayları içinde umre ve haccı tek ihramla birleştirerek yapılan hac şeklidir.

HANEFI MEZHEBİNE GÖRE

İfrad Haccının Merhaleleri:

1-İhram (Hac eda etmek niyetiyle ihrama girmek farzdır.)

Kişinin, hac ve umre(1) niyetiyle, diğer zamanlarda helal olan bir kısım fiil ve davranışları, kendisine hac ve umre süresince haram kılması demektir.

İhram, mikat mahalli denilen Mekke'nin 5 ayrı sınır bölgesini geçmek için giyilmesi gerekli olan, dikişsiz, iki parça örtüdür. Hac ve umre niyetine giren kimselerin bu mikat mahallerini ihramsız geçmesi caiz olmaz. İhramlıyken yapılmayan bazı şeyler ve bunların ihlali durumunda çeşitli cezaları vardır.

2-Kudüm Tavafi

Mekke'ye gelince, Kâbe'yi selamlama manasında bir tavaftır ve sünnettir.

3-Sa'y

Safa ile Merve tepeleri arasında 4 gidiş, 3 gelişi ifade eder. Sa'y yapmak, Haccın vaciplerindedir. Hanefiler dışındaki üç mezhebe göre ise, haccın bir rüknüdür. Sa'y, tek başına bir ibadet olmadığı için, geçerli bir tavaftan sonra, ona bağlı olarak yapılır.

4- Zilhicce'nin 8. günü (Tevriye günü)

Mina'da kalmak sünnettir. Burada bir gece geçirilir ve Zilhicce'nin 9. günü sabahı, buradan Arafat'a doğru yola çıkılır.

(1) Umre, İslam dinince kutsal kabul edilen Kabe-i Muazzama'ya, belirli bir zamana bağlı olmaksızın, dini maksatla ziyaret etme anlamına gelen bir ibadettir.

Umre, ihrama girerek tavaf ve sa'y yaptıktan sonra tıraş olup ihramdan çıkmaktan ibarettir.

5-Vakfe (Zilhicce'nin 9, günü -Arefe günü-

Arafat'ta bulunmak) "Farzdır"dır. Arefe günü, güneşin batımından kurban bayramının birinci günü şafak sökünceye kadar, Arafat'ta kısa bir süre de olsa durmanın haccın temel bir rüknü olduğunda ittifak vardır.

Vakfenin gerçekleşmesi için ihramlı olarak belirli bir zamanda ve belirli bir yerde bulunmak şarttır.

Bu sebeple ihramlı olarak kurban bayramı gecesi, tan yeri ağarmazdan önce Arafat'a ulaşamayan kimse, o yılın haccını kaçırmış olur. Yine belli sınırlar dışında bekleyen kimsenin de vakfesi, dolayısıyla haccı gerçekleşmemiş olur. Arafat'ta gece ile gündüzün arasını birleştirmek için güneş batıncaya kadar kalmak vaciptir. Güneşin batmasından evvel Arafat'tan ayrılan kurban kesme cezası (dem) gerekir. Vakfe için abdest, setr-i avret, niyet ve kibleye dönme şartları yoktur.

6- Cem-i Takdim (Arafat'ta öğle ve ikindiye birleştirmek)

Peygamber Efendimiz, zeval vaktinden önce Arafat'a gelip gusletmeyi tavsiye etmiştir. Burada öğle ve ikindi namazı, öğle namazının vaktinde birlikte kılınır.

Kalınış şöyledir:

Öğle ezanı okununca, önce öğlenin sünneti kılınır. Kamet getirilir ve öğlenin farzı kılınır. Sonra tekrar kamet getirilerek ikindinin farzı kılınır. İkinci için ayrıca ezan okunmaz.

7-Cem-i Te'hir (Mardelife'de Akşam ve Yatsı Namazını Birleştirmek)

Hac yapanların, Arefe günü akşamı, Müzdelife'de akşam namazını, yatsının vaktine kadar geciktirmeleri ve iki namazı birleştirmeleri vâciptir. Bu iki namaz birleştirilirken akşam namazının farzı kalındıktan sonra aradaki sünnetler kılınmaz hemen yatsı namazının farzı kalınır. Çünkü birleştirilerek kılınan iki namaz arasında nafile namaz kılınması mekruhtur. Cem-i Te'hir için tek ezan ve tek kamet yeterlidir.

8-Bayramın 1. günü Mürdelife'de Vakfe.
Hac yapan kişinin bayramın birinci günü
tan yerinin ağarmasından itibaren güneşin
doğmasına kadar, Müzdelife'de bir an da olsa
bulunması vacip, geceyi orada geçirmesi
sünnettir. Mina'da atmak

üzere, Mazdelife'de taş toplamak sünnettir.

9-Mina'da Şeytan Taşlamak,
Geceyi Müzdelife'de geçirip sabah namazını
erkence kılmak, namazdan sonra telbiye,
tekbir, tehlil, zikir, dua ve istiğfar ile vakfeyi
ortalık aydınlanıncaya kadar sürdürmek ve
güneş doğmadan Mina'ya hareket etmek,
bütün mezheplerde sünnettir. Hanefilere göre,
şeytan taşlama günlerinde Mina'da geceleme
sünnettir.

Mina'da cemreleri taşlamak vaciptir. Her bir
cemreye yedişer adet küçük taş atılır. Zamanı,
bayramın 1. günü fecr-i sadıktan 4. günü
güneş batıncaya kadardır. Her bir taş atarken
"Bismillahi Allahu Ekber" denilir.

Usûlü şöyledir:

Bayramın birinci gününde yalnız Akabe
cemresine 7 adet taş atılır. Vakti fecr-i
sadıktan (şafak sökümünden) ertesi günü
şafak sökümüne kadardır. Taşların elle, her
birinin tek tek atılması ve taş havuzunun içine
veya yakınına düşmesi gerekir.

Bayramın ikinci günü, "küçük cemre", "orta
cemre" ve "Akabe cemresi" nin her birine
yedişer taştan toplam 21 taş atılır. Aynı
şekilde bayramın üçüncü günü de 21 taş atılır.
Bu iki günde taş atma zamanı, zevalden (öğle
vakti) itibaren ertesi günün fecr-i sadıkına
(şafak sökümüne) kadar olan süredir. Her iki
günde de zevalden (öğleden) önce taş atılması
caiz değildir.

Bayramın dördüncü günü taş atılma süresi de
iki ve üçüncü günler gibidir. Dördüncü gün de
21 taş atılır ve dört gün boyunca toplam 70
taş atılmış olur.

10-Kurban kesmek ve tıraş olmak:

Tıraş olmak veya saçları kısaltmak, ihramdan
çıkmanın bir sembolüdür, bu iş yapılmadan
ihramdan çıkılmaz. Tıraş olmak, aynı zamanda

haccın vaciplerindedir.

Vakfe ve Akabe Cemresi'nden sonra kurban
kesip tıraş olarak ihramdan çıkılır. Peygamber
Efendimiz, Bayramın birinci günü, Akabe
cemresine yedi adet taş attıktan sonra,
kurban kesmiş, tras
olmuş, Mekke'ye gidip ziyaret tavafını yapmış
ve aynı gün yine Mina'ya geri dönmüştür.

11-Ziyaret Tavafı:

Bütün hac çeşitlerinde, ziyaret tavafı yapmak
bir rükün, yani farzdır. Bu tavaf yapılmadan
hac tamam olmaz. Vakti, Kurban bayramının
ilk günü şafak sökümüyle başlar. Üçüncü günü
güneş

batıncaya kadar eda edilmesi vaciptir. Bir
özür olmadan bu vaktin sonrasına bırakılırsa,
kurban cezası (dem) vardır. Bu tavafın son
vakti yoktur; yani ömrün sonuna kadar
herhangi bir vakitte yapılması yeterlidir. Bu
tavafın sonunda, ihramsız olarak, Safâ ile
Merve tepeleri arasında sa'y yapmak sünnettir.

12-Vedâ Tavafı:

Haccın vaciplerindedir. Mekke'ye uzak
bölgelerden gelen hacıların, memleketlerine
dönmeden önce eda etmeleri gereken son
tavaftır.

Konuyu bir hikâye ile noktalamak istiyorum:

Hz. Musa Aleyhisselam zamanında, Mısır'da
yağmursuzluk yüzünden korkunç bir kıtlık baş
göstermişti. Mısır halkı, Musa Aleyhisselâm'a
yağmur duasına çıkmasına rica ettiler. Üç
gün sıra ile yağmur duasına çıkıldığı halde bir
damla yağmur yağmadı. Bunun üzerine Musa
Aleyhisselam hüzne
kapıldı ve Rabbine niyazda bulundu.

- Yâ Rab. Karınca ve böceklerinden
itibaren bütün mahlukat, kıtlık ve darlık
içinde, susuzluktan mahvoluyorlar. Üç
gündür niyaz ediyoruz, lütfen duamızı kabul
buyurmadın ve bizi mahzun eyledin.

Allah Celle hitap buyurdu:

Ya Musa. Aranızda bir gammaz var. O aranızda
bulunduğu müddetçe duanız tehir olunacaktır.

Rodop Rüzgarı ve Fiyaka dergileri Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesinde ders konusu oldu

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesinde, Rodop Rüzgarı ve Fiyaka dergileri, Prof. Dr. Ertuğrul Karakuş'un verdiği "Balkanlar'da Yeni Türk Edebiyatı 2 (Batı Trakya Türk Edebiyatı) dersinde ele alındı.

Derste, Gümölcine'de yayımlanmakta olan Rodop Rüzgarı ve Fiyaka dergileri süreli yayınlara örnek gösterildi.

Hatırlanacağı gibi daha önce de yazar ve öğretmen Rahmi Ali derste anlatılmıştı.

Hız. Musa Aleyhisselâm sordu:

- Yâ Rab., o gammaz kimdir? Bize bildir de aramızdan çıkaralım.

- Ya Musa. O gammazın kim olduğunu size bildirecek olursam, ben gammazlık etmiş olmaz mıyım?

Birkaç gün sonra, Musa Aleyhisselâm'a yine hitab-ı ilâhî vârit oldu (geldi).

- Ya Musa. O gammaz öldü. Filan yerde cenazesi hazır, var onun namazını kıl. Musa Aleyhisselâm, Allah'ın emri üzerine tarif olunan yere gitti, ki ne görsün? Kırk tane cenaze hazır ve halk namazlarını kılmaya hazırlanıyor. Musa Aleyhisselâm, bu kırk cenazeden hangisinin aranılan gammaz olduğunu teşhis edemeyerek münacatta bulundu.

- Yâ Rab. Bu kırk cenazeden hangisi gammazlık edendir, bana bildir.

Allah'ı azım-üş-şan hitap buyurdu.

- Benim bir sıfatım da SETTAR yani ayıpları örtücüdür. O gammazı sana

bildirmemek için, cenazesini otuz dokuz cenaze ile karıştırdım.

Arif olanlar, bu kıssadan hisselerini alırlar. Yalnız ârif olanlar değil, her hacca niyetlenen soydaşımızın en az birkaç kere bu hikâyeyi okuması ve düşünmesi lazımdır diyoruz!

Çünkü:

Hepimiz görüyoruz ki, bir çokları sanki hacca değil de, alış verişe gitmiş gibi, kadife kumaş, yatak örtüsü, seccade ve tesbih... topluyorlar. Yalnız ismi HACI olsun, kendisine HACI BABA, HACI AMCA desinler diye gidip gelen bu vatandaşlarımız, çektikleri zahmetin yanlarına kâr kaldığını dahi fark edememekte ve üstelik hactan dönüşünde riyaya (iki yüzlülük) düşerek, kimseyi beğenmemekte, diğer yandan da mülk

sahibi olanlar orada harcadığı parayı kiracılardan çıkarmaya çalışmaktadır. Böyle hac, böyle hacılık olur mu? Varın siz düşünün sevgili okuyucular.

Bolu'da Balkan-Batı Trakya Türk Edebiyatı Rüzgârı

Bolu'da Balkan-Batı Trakya Türk Edebiyatı Rüzgârı: "Bu Toprağın Hikâyesi" Serisi Devam Ediyor...

Bolu'da kültürel iş birliğinin en güzel örneklerinden biri sergilenmeye ve Balkan Türk Edebiyatı'nın en güzel eserleri okuyucularla buluşturulmaya devam ediyor.

Türkiye Yazarlar Birliği (TYB) Bolu Şubesi, BAİBU (Bolu Abant İzzet Baysal Üniv.) Öncü Kuşak Topluluğu ve BAİBÜ Diyanet Genç Ofis paydaşlığında düzenlenen "Bu Toprağın Hikâyesi: Hikâye Tahlilleri" bir kez daha edebiyatseverleri bir araya getirdi.

Balkan-Batı Trakya Türk Edebiyatı'nın en mühim isimlerinden olan Rahmi Ali'nin "K. Mahallesi Sabah Mahmurluğu" adlı eseri ele alındı.

BAİBÜ Fen-Edebiyat Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ertuğrul Karakuş, eserin edebî tahlilini yaparak katılımcılara zengin bir perspektif sundu. 04 Mayıs 2026 Pazartesi günü BAİBÜ Diyanet Genç Ofis Aktivite Merkezinde gerçekleştirilen etkinlikte, Balkan-Batı Trakya Türk Edebiyatı'nın en mühim isimlerinden olan Rahmi Ali'nin eseri ele alınmadan önce; "Balkan tarihi", "Batı Trakya tarihi" ve "Gümölcine şehri" hakkında

katılımcılara bilgi verildi.

Ayrıca hikâyenin toplumsal dokusu üzerine kapsamlı bir değerlendirme yapıldı. "Bu Toprağın Hikâyesi" serisi kapsamında daha önce de K. Makedonya Türk Edebiyatı'nın mühim isimlerinden Fahri Kaya'nın "Lamba Yanık Kaldı" isimli hikâyesi üzerinden "Balkan Türkleri" ve "Balkanlar'dan hicret" gibi konular değerlendirilmiş idi.

Kurumsal İş Birliği ve Kültürel Miras...

Faaliyet, sadece bir analiz programı olmanın ötesinde, üniversite gençliği ile şehrin kültürel dinamiklerin birleştiren bir köprü görevi gördü. Akademik bilginin sivil toplum kuruluşlarının enerjisiyle birleştiği bu iş birliği, Bolu'nun kültürel hayatına canlılık katmaya devam ediyor.

Prof. Dr. Ertuğrul Karakuş, bu programı Balkan Türk Edebiyatı'na yönelik bir hizmet olarak da gördüğünü belirterek; Türkiye Yazarlar Birliği (TYB) Bolu Şubesi, BAİBU (Bolu Abant İzzet Baysal Üniv.) Öncü Kuşak Topluluğu ve BAİBÜ Diyanet Genç Ofis paydaşlığına da teşekkür etti.

HALK KÜLTÜRÜ

Temenniler

Temenni iyi dilek anlamına gelmektedir. İnsanların duygularını karşı tarafı yansıtmasıdır. Temenni, Batı Trakya Türklerinin günlük yaşamına da yansımış ve atasözlerinde yer almıştır. Aşağıda Batı Trakya Türklerinin kullandığı bazı temennileri okuyabilirsiniz:

- 1- **Altında paralansın -**
Yeni bir araba alındığı zaman söylenir.
- 2- **Bereketli olsun -**
Bir kazanç elde edilince söylenir.
- 3- **Demir gibi olsun -**
Yeni doğan bebek için söylenir.
- 4- **Allah korusun -**
Yola çıkarken söylenir.
- 5- **Uğurlar ola -**
Erkeğin tıraşından sonra söylenir.
- 6- **Allah'ın evine çağrıldınız. -**
Hacca gidecek kişiye imam tarafından üç defa bu şekilde seslenilir ve, hakkınızı helal edin, denir.
- 7- **Uğurun açık olsun -**
Bir şeyi aramaya giderken söylenir.
- 8- **Sadakası varmış.**
Bir kötülüğü atlatınca söylenir.
- 9- **Allah kavuştursun. -**
Yola çıkarken söylenir.
- 10- **Allah bir yastıkta kocatsın.**
Allah hayırlı evlat nasip etsin.
Yeni evlenenler için söylenir.
- 11- **Allah zihin açıklığı versin. -**
Yeni okula başlayanlara söylenir.
- 12- **Analı babalı büyüsün. -**
Yeni doğan bebek için söylenir.
- 13- **Allah rahmet eylesin. -**
Müslüman bir kişi öldüğünde söylenir.
- 14- **Toprağı bol olsun. -**
Hıristiyan biri öldüğünde söylenir.
- 15- **Başınız sağ olsun. -**
Ölen kişinin yakınlarına söylenir.
- 16- **Saatler olsun. -**
Erkek tıraşından sonra söylenir.
- 17- **Ömrü uzun olsun. -**
Yeni doğan bebekler için söylenir.
- 18- **Ekici ol, bilici olma. -**
Ekin ekilince söylenir.
- 19- **Allah nazardan saklasın. -**
Yeni bir şey elde edildiğinde söylenir.
- 20- **Allah sıralı ölüm versin.-**
Yaşlıların ölüm hakkında söyledikleri sözdür.
- 21- **Hayırlı olsun, bereketli olsun, Allah felaketlerden korusun.**
Yağmur yağmaya başladığında denir.
- 22- **Kaymağı kalın olsun.-**
İnek yeni buzağı yaptığı zaman denir.
- 23- **Allah kurtarsın.**
Mahkeme salonlarında umudu olmayanlara söylenir.

Derleyen: **İbrahim BALTALI**

ÇUVALDIZ BATMALI!

Lütfiye HACI HÜSEYİN

Bir parmak boğumundan biraz daha büyükçe sineklerin tacizleri arasında pasaport kontrolünden sonunda geçtiler. Taksici Hasan arabayı Yunan sınırındaki ünlü peripteronun önüne çekti. Taksici, kocası ve diğer yolcu arabadan indiler. O arabada kalıp yorgunluğun etkisi ile başını cama yasladı, rüyasız, kapkara ve sonra diğerlerinin sohbetlerinin cızırtısında, rahatsız ama karşı konulamaz bir uykuya daldı. Kapıların çarpılma sesiyle uyandığında olduğu yerde biraz kaykıldı. Kavuşturduğu kolları uyuşmuş, yana düşmüş boynu tutulmuştu. Gözlerini ovuşturdu, yerinde gerindi ve kapıyı açıp sabahın ürpertici ama temiz havasını ciğerlerine çekti. Ayaklarını sallandırdı. Diğer yolcunun bagajlarını indirmesine yardım eden taksici şimdi hem dinleniyor hem de arabada içmesi yasak sigarasını tütürüyordu. O sigarasını bitirene dek ve berbat kokusundan kaçarcasına araçtan çıktı. Dükkanlar yer yer açılmıştı. Gözüne kestirdiği bir büfeciğe ilerledi. Yüzündeki yastık izi yeni kaybolmuş gibi mahmur duran tezgahlarla, az sözcüklü iletişimle alışverişini yapıp arabaya döndü. Eşi nereden bulmuş etmiş, hepsine birer porsiyonluk börek ve kakaolu süt almıştı. Yola yeniden düştüklerinde bir yandan yiyip bir yandan etrafa bakınıyorlardı. Gövdeleri kararmış, cansız ağaç kalıntıları görünmeye başladığında, havanın bulutlu olmasının da verdiği melankolinin hüznünü arttırmıştı. Narlıköy güzergahında ilerleyen araç camından içeri yansıyan bu görüntü karşısında lokmaları boğazında büyüyen kadın şaşkınlıkla söylendi: - Ne olmuş buralara böyle? Taksici Hasan biraz kızgın yanıtladı:

- Yangın oldu ya geçen sene! Haberiniz yok mu? Kadın bir yandan yutkunmaya gayret ederken, aldığı sitemli yanıtla silkelendi: - Olmaz mı, biliyoruz tabi ki. Televizyondan görmek gibi değil ki. Böyle canlı canlı şahit olunca bir garip oluyorsun.

Taksici kusura bakmış gibi aldırmadı ve sekiz yüz sekiz bin dönüm alanın neden yakıldığı ile ilgili ortaya atılan iddiaları ve kendi teorisini anlatmaya başladı. Söylencelerden daha uzun süren yol nihayet bitmiş, İskeçe'nin beş kilometre doğusunda yerleşik köylerine varmışlardı. Bir işaret parmağı gibi göğe uzanan, ben buradayım diyen minaresi ile güzel camisi karşıdan onları selamlarken, araç da dedelerinin evlerinin bulunduğu sokağa sapıverdi. Hatim merasimlerini coşkuyla ve büyük hazırlıklarla kutlamasıyla ünlü köylerine gelebilmek için bu kez tam vaktinde izinlerini ayarlayabilmişlerdi. Kuran tilavetleri ile ruhları, keşkeki, çevirmesi ve nice lezzeti ile de mideleri okşanacağı için seviniyorlardı. Hoş beş ile karşılanan çift, büyükleriyle de biraz vakit geçirdiler. Kadın kendi köyünde olmaktan mutluken eşinin yavaş yavaş ortamdandan sıkıldığını sezinleyince kulağına eğildi: - Hadi gel seni biraz çevrede gezdireyim. Hemen önündeki büyük bağlantı caddesinden geçmek dışında daha önce hiç bu civar köylere uğramamış olan genç adam tebessümle onayladı. Hanenin avlusuna çıkınca genç kadın doğruca saçağa vardı. Dedesinin emektar mavi Suzuki motorunu kaptığı gibi yola çıktı. Motoru çalıştırdı. Şaşkınlıkla arkasından gelen kocasına bir göz kırptı:

- Atla hadi.

Kadın, minyon cüssesine bakmadan, arkasında neredeyse doksan kiloluk kocası da varken motorla yokuşu ustalıkla tırmandı, yeni yapılan caminin önüne gelince kontağı kapattı. Motordan inip ormanlık alanın başlangıcına doğru yürüdükleri esnada cami cemaatinden olduğu anlaşılan bir amca arkalarından seslendi:

- Selamün Aleyküm. Nereye böyle gençler?
- Aleyküm Selam amca. Kocama manzarayı göstermeye geldim.
- Hangi köydensiniz?
- Komşu köyden.
- Kimlerdensiniz?
- Falancanın torunuyum ben.
- He iyi iyi.

Yaşlı adam biraz pirelenmiş gibiyse de görünüşlerinden temiz insanlara benzeyen gençleri selamete uğurlayıp bastonuyla ağır ağır yoluna devam etti. Hayır olsun der gibi bakan kocasını aydınlattı:

- Yangınlar olmuş ya, tanımadıklarından kuşkuluyorlar heralde.

Biraz sonra yokuş bitmiş, yaz sıcaklarından henüz kehribarlaşmamış yaprakları ve hoş kokularıyla yeşilin binbir tonundaki ağaçlarla bezenmiş tepeciğe vardılar. Boylu boyuna İskeçe yakası, ovası, ötelerde Buru Gölü'nün mavisi ile gün batımındaki bu hoş görsel şölenin sarhoşluğundan ayılınca genç adam hemen telefonunu çıkardı. Kamerasını açıp gözüyle aynısı olmayacağını bilse de bu nefis manzarayı kaydetmek istemişti. Daha iyi bir kare yakalayabilmek için tepenin biraz daha ucuna ilerlemişti ki büyük bir hayal kırıklığı ile haykırdı:

- Tanımadıklarından kuşkuluyorlar, kuşkulansınlar da elbet. Ancak bu nedir ya? Çöplerin de yangın çıkarabileceğini şu zamanda okula gitmesen de bilmen lazım! Kadın da merakla yanına vardı. Güzelim manzaranın kadrasına ansızın ve çirkince giren görüntüye baktı. Meşrubat tenekeleri,

meyve suyu kutuları, cam içki şişeleri, plastik su şişeleri, cips paketleri ve dahası... Kadın omuzlarını silkti:

- Biz çuvaldızı hiç kendimize batırmayız ki, hep suçluyu karşıda ararız. Hatalarımızdan ders almayı başa gelince de ah vah eder dururuz.
- Haklısın haklısın da dedi kocası ve eliyle çöp

yığınının göstererek ekledi: Bu çuvaldız artık batmalı!

GÜMÜLCİNE BAĞLAMINDA MANİLERİN İLK İKİ DİZESİNİN FONKSİYONU ÜZERİNE TESPİTLER

Ali İhsan KOCATÜRK TEN

Çayda çanak kırılmış
Kız oğlana vurulmuş
Oğlan almam dedikçe
Kız oğlana sarılmış

Ev ardında haşlama
Haşlamayı taşlama
Ben nişanlı değilim
Dünürçüyü boşlama

Pencerede tül perde
Perdenin ucu yerde
Elim ayağım titrer
Yarı gördüğüm yerde

Bu dirmenin argına
Benim yârim dargın a
Neden darılmış yârim
Varamadım farkına

Dağ başında dambara
Kesesinde mangır a
Sana giderim emme
Senin belin kambur a

Sözlü halk yaratmalarından olan Gümülcine manilerinin yaratma coğrafyasına baktığımızda, bu yaratmaların genellikle köylerde gerçekleştiğini örnekler üzerinden görmekteyiz. Manilerin asıl konuya geçiş kısmı olan ilk iki dizede yörede yetişen ve yetiştirilen tarım ürünleri, çiçekler, üretimi yapılan hayvanlar ve hayvanlardan elde edilen ürünler, coğrafi yer şekilleri, mekan isimleri yaratımın gerçekleştiği coğrafyanın özelliklerini bize vermektedir ve dolayısıyla manilerin ilk iki dizesi yaratımın gerçekleştiği coğrafyayı ifade eden bir fonksiyonu yerine getirmektedir.

Denizde hasırım var
Ucunda basırım var
Kör olası kaynana
Nerede kusurum var

Derede gürgen dalı
Yüklen de gel yukarı
Kör olası dul karı
Sen mi sandın bekarı

Dereleri in gibi
Tabakası gün gibi
İstemorun zengini
Arıyorum dengimi

Harman yeri yaş olmaz
Bundan ince kaş olmaz
Hiç düşünme be yarım
Benden başka eş olmaz

Leur uşaklı beyim var
Al tavanlı evim var
Beyin geli deseler
Ayda bir kurbanım var

Akan çeşme olaydım
Ben testine dolaydım
Uy güzel kollarına
Bir bilezik olaydım

Bizim evin önüne
Kim attı mavi boya
Anam babam evde yok
Bakalım doya doya

Kara bulut olayım
Pencereye konayım
Yarım mektup yazarken
Mürekkebi olayım

Ufacık bir ine sapı
Görünüyor sizin kapı
Seni bana vermezlerse
Dilenirim kapı kapı

Ayna attım çayıra
Şavğı vurdu bayıra
Eller ne derse desin
Benim işim hayıra

KAYNAKLAR

Naciye Ramadan SALİ
Yahyabeyli Köyü

Şaziye ALİ
Kayrak Köyü

Saadet SALİ
Eşekçili Köyü

Ayşe EMİN
Delinaz Köy

Mehmet MEHMETOĞLU
Küçük Sirkeli Köyü

Fatma HÜSEYİN
Bulduklı Köyü

Şadiye SADIK
Domru Köy

Münire NİYAZİ
Sirkeli Köyü

Recep DOĞANCI
Satıköy

Salih HALİL
Satıköy

Fatme ÜZEYİR
Kozlukebir Köyü

Ömer MUSTAFA
Işıklar Köyü

İbrahim YUSUF
Kozlukebir Köyü

Sali YUSUF
Kozlukebir Köyü

Ahmet KIRAZİZ
Kozlukebir Köyü

Sevgi KOCASALİ
Bulatköy

Zehra İSMAİLOĞLU
Kırmahalle

Hasibe MEMET
Susurköy

Safiye KAVAZ
Karacaoğlan Köyü

Zehra SALİHÇAVUŞ
Gebecili Köyü

Sabriye MEHMET
Küçük Doğancı Köyü

Ayşe MUSTAFA
Domruköy

Ferişte ALİ
Kozlukebir Köyü

Şadiye MEHMET
Domruköy

Refika KÖRHÜSEYİN
Yenimahalle

Hamza Hasan NAFİYE
Kozlukebir Köyü

Ayşe HÜSEYİN
Satıköy

Hatice KARAAHMET
Musacık Köyü

Ahmet HACİL
Sirkeli Köyü

Fatme HALİL
Değirmendere Köyü

Hatice ÇAVUŞMEMET
Delinaz Köy

İsmail YUSUF
Küçük Müsellim

Fatma OSMAN
Yardımlı Köyü

Fatme HASANOĞLU
Menetler Köyü

Şükriye EŞEKDERELİ
Kurcalı Köyü

Mehmet KIYMET
Yabacık Köyü

Halil İBRAHİM
Ircan Köyü

Ayşe İSMAİL
Kızılağaç Köyü

Ahmet HAFIZ
Kozlukebir Köyü

Ayşe MEMET
Büyükmüsellim Köyü

Fatma DİKİCİ
Kalender Köy

KAYNAKÇA

BORATAV, Pertev Naili(1978), 100 Soruda Türk Halk Edebiyatı, Gerçek Yayınevi, Gül Matbaası, İstanbul.

ELÇİN, Şükrü(1997), Halk Edebiyatı Araştırmaları, Akçağ Yayınları, 2. Baskı, Ankara.

GÖKÇE, Turan(2005), Gümölcine Kasabası Nüfusu Üzerine Bazı Tespitler (XV-XIX.

YÜZYILLAR) Tarih İncelemeleri Dergisi , s. 2, 79-112.

(Bitti)

**YUNAN DEVLETİ'NİN BATI TRAKYA TÜRK AZINLIĞINA YÖNELİK "AGNOZİ"
YAKLAŞIMI
VE
EĞİTİM POLİTİKALARI**

Pervin Hayrullah

Politik agnozi, bir devletin sınırları içerisinde yaşayan bir azınlığın varlığını ve sorunlarını görmesine rağmen bu sorunların yapısal ve etik boyutlarını kavrayamaması ya da sistematik biçimde görmezden gelmesi olarak tanımlanabilir. Nörolojide agnozi, bireyin görmesine rağmen nesnelere tanıyamaması durumudur. Politik düzlemde ise bu kavram, devletlerin belirli toplumsal gerçeklikleri "görmesine rağmen tanımaması" şeklinde genişletilebilir. Batı Trakya Türk Azınlığı açısından durum değerlendirilecek olursa; algısal düzeyde azınlığın varlığı kabul edilir, fakat, yapısal düzeyde kurumsal ihtiyaçlar göz ardı edilir ve etik olarak hak ihlalleri meşrulaştırılır ya da normalleştirilir. Açıkçası, devletlerin belirli gerçeklikleri "tanıma kapasitesine sahip olduğu halde tanımamayı tercih etmesi" olarak

yorumlanabilir.

Lozan Antlaşması, Batı Trakya Türk Azınlığı'na eğitim alanında özerklik ve kendi kurumlarını yönetme hakkı tanımıştır. Ancak bu hakların Yunanistan tarafından uygulanma biçimi, hukuki tanıma ile fiili gerçeklik arasında bir uçurum olduğunu gösterir. Yunan devleti, Azınlık haklarını özellikle uluslararası arenada tamamen reddetmez, fakat, hakların kapsamını daraltarak, bürokratik mekanizmalarla ciddi bir şekilde kontrol edip, işlevsizleştirmektedir. Bu durumda da, daha sofistike bir şekilde, tanıyarak sınırlamaktadır. Türk Azınlık okullarının öğrenci sayısının azalması gerekçesiyle kapatılması, azınlığa ve dış kamuoyuna (başta ekonomik sebeplerle) teknik bir düzenleme olarak sunulmaktadır. Ancak bu süreç, daha geniş bir çerçevede değerlendirildiğinde, azınlık

eğitiminin kurumsal altyapısını zayıflatan sistematik bir politika olduğu görülebilir. Türk dilinin kamusal alanda kullanımı daraltılırken, anadil eğitimi ortadan kaldırılmakta, eğitime erişim ve eşitsizlikler gözlemlenmekte ve aşamalı kültürel asimilasyon ortaya çıkmaktadır. Dolayısıyla, "öğrenci azlığı" söylemi, politik bir tercihin teknik bir gerekçeye indirgenmesidir.

Yunan devletinin Türk Azınlık eğitimine yönelik yaklaşımı, politik agnozinin tipik özelliklerini göstermektedir: Görme ile azınlık kurumları ve hakları resmi olarak tanınmaktadır; Tanımama yoluyla bu kurumların sürdürülebilirliği için gerekli politikalar uygulanmamaktadır; vee... Yeniden çerçeveleme ile de sorunlar teknik meseleler olarak sunulur politik boyutları gizlenmektedir.

Bu bağlamda politik agnozi, bir ihmal değil, bir stratejidir. Devlet, azınlığı eğitim konusunda açıkça bastırmak yerine, onun kurumsal kapasitesini aşındırarak kontrol altında tutmaktadır.

Batı Trakya Türk Azınlığı'nın eğitim alanında karşılaştığı sorunlar, ilk bakışta idari düzenlemeler gibi görünse de, detaylı bir şekilde incelendiğinde planlı ve yapısal bir eşitsizlik rejimidir. Bir yandan hukuki olarak tanıyor(muş) gibi gösterilerek fiiliyatta sınırlandırmak, kültür aktarımının dilsel yetkinliğin engellenmesiyle sürekliliğinin zayıflatılması ve politik agnozi yoluyla bu sürecin meşrulaştırılması... İşte bütün mesele budur...

Yunanistan Batı Trakya'da Türkçe yer adları

Badüren, (Bakınız, Bahadırviran)

Bağdalık, Bekeovası köyü yakınlarında bulunan bir mevki adı.

Bağıçi, Rodop ilindeki Çiftlik köyünün etrafında yer alan mevki adı.

Bağlar, Anbarköy yakınlarında bir mevki adı.

Bağlar, Aşağıköy yakınlarında bir mevki adı.

Bağlar, Babalar köyü etrafında bulunan bir mevki adı.

Bağlardüzenliği, Ballica köyü yakınlarında yer alan bir mevki adı.

Bahadırviran - Badüren, (Πάταρα - Patara) Meriç (Evros) ilinde, Dedeagaç şehrinin 29km. kuzey doğusunda, 222m. rakımlı terkedilmiş bir köydür. En son 1961 yılında 22 kaydedilmiştir. 1971'de köy olma özelliğini yitirmiştir.

Bahçe Tarla, Rodop ilindeki Delinazköy etrafında yer alan bir mevki adı.

Bahçeköy, (Κήποι - Kipi), Meriç (Evros) ilinde, Yunanistan'ı İpsala'dan Türkiye'ye bağlayan hudut kapısına adını veren, Dedeagaç Belediyesine bağlı, 49 m rakımlı bir köydür. Dedeagaç'a 46 km mesafededir. 2021 sayımına göre köyde 142 kişi yaşamaktadır.

Bahçelik, Atmacalı köyü etrafında yer alan bir mevki adı.

Bahçetarlılar, Rodop ilindeki Çiftlik köyünün etrafında yer alan mevki adı.

Bakacak Yolu, Rodop ilindeki Bulduklu köyü etrafında yer alan bir yol adı.

Baklica, (Ρύμη - Rimi), İskeçe ilinde. İskeçe'nin 19 km kuzey doğusunda 506 m rakımlı, dağlık ve terk edilmiş bir köydür. Bulustra Belediyesine bağlıdır.

Balabanköy, (Διαλαμπή - Dialambi), Rodop ilinde, Gümülcine'nin 22km. batısında yer alan 17m. Rakımlı, Yassıköy Belediyesine bağlı bir köydür. 2021 sayımına göre 365 nüfuslu bir köydür.

Balabanlı, (Βασιάνων - Vanianon), İskeçe ilinde, İskeçe şehrinin 9 km güney batısında yer alan 39 m Rakımlı, Topiru Belediyesine bağlı bir köydür. 2021 sayımına göre köyde 136 kişi yaşamaktadır.

Balcı-Bükü, Meriç ilindeki Çekirdekli köyünün başka bir adı.

Baldıran, (Νέα Σάντα -Nea Santa), Rodop ilinde, Şapçı Belediyesine bağlı, Gümülcine'nin 37,5km. doğusunda, Şapçı'ya 15km. mesafede bir köydür. Tamamen Hıristiyanlar tarafından mekûndür. 2021 sayımına göre nüfusu 128 kişiden ibarettir.

Balıklı, İskeçe'nin Boyacılar köyü yakınlarında bir mevki adı.

Ballahor, (Βραγιά - Vragia), Rodop ilinde, Kozlukebir Belediyesine bağlı, Gümülcine'nin 15 km. güneydoğusunda, Şapçı kasabasına 16 km. mesafede, Rodop ilinin ova kısmında bir köydür. Tamamen Müslüman Türklerle meskûndür. 2021 sayımına göre nüfusu 418 kişiden ibarettir. 2021 sayımına göre köyün nüfusu 11 kişi olarak kaydedilmiştir.

Ballica, (Μελίταινα - Melitana), Rodop ilinde, Gümülcine'nin 48km. kuzey batısında, Bulgaristan sınırına 8 km. mesafede, Rodop dağlarının içinde, Yassıköy belediyesine bağlı bir köydür.

Ballıkaya, (Μελόπετρα - Melopetra), Evros-Meriç ilinde yer alan 1940 yılında terk edilmiş bir köyüdür. Ruşenler köyünün 2 km. yakınlarındadır. 1928 yılında köyün nüfusu 36 kişi olarak kaydedilmiştir.

Ballıköy, (Μελία - Melia), Meriç - Evros ilinde, Dedeğaç Belediyesine bağlı, Dedeğaç şehrinin 28,5km. kuzeyinde yer alan 182m. Rakımlı, değirmenleriyle ünlü bir köydür. Tamamen Hıristiyanlar tarafından meskûndür. 2021 sayımına göre 44 kişi yaşamaktadır.

Bara Mahallesi, Aşağı Atmezarı'nın bir mahallesidir. Bölükbaşılar ve Kaşayka lakabında insanlar yaşamaktadır.

Bara, (Στήριγμα - Stirigma), İskeçe'nin Mustafaçova Belediyesine bağlı, İskeçe'nin 12km. kuzey doğusunda yer alan 403m. rakımlı bir köydür. 2021 sayımına göre 70 kişi yaşamaktadır.

Baraka, Rodop ilindeki Büyük Müsellim köyü etrafında yer alan bir mevki adı.

Barakayolu, Rodop ilindeki Büyük Müsellim köyü etrafında yer alan bir yol adı.

Baraklı, (Στυλάριον - Stilarion), Rodop ilinde, Gümülcine Belediyesine bağlı, Gümülcine'nin 10km. kuzey doğusunda yer alan 127m. rakımlı bir köydür. Tamamen Müslüman Türkler tarafından meskûndür. 2021 yılında yapılan nüfus sayımına göre köyde 272 kişi yaşamaktadır.

Barakova, Bratankova köyü yakınlarında bir mevki adı.

Barçina Dağı, Aşağı Adadaere yakınlarında bulunan bir dağ adı.

Barçina, Aşağı Adadere yakınlarında bulunan bir mevki adı.

Bartlı Kuyu, Ayazma köyü yakınlarında bir mevki adı.

Basaykova, (Μάνταινα - Mantena), İskeçe ilinde, İskeçe'nin 23,6 km. kuzeyinde yer alan 469 m. rakımlı bir köydür. 1997'de Mustafaçova belediyesine katılmıştır. 2021 yılı sayımına göre köyde 281 kişi yaşamaktadır.

Basırlıköy, (Πάσσος - Passos), Rodop ilinde, Gümülcine'nin 17,5km. güney doğusunda, Kozlukebir Belediyesine bağlı bir köydür. 1987 doğumlu Hüseyin Mümin Selânik'in köklü takımlarından ve 1. Ligde mücadele eden PAOK'ta oynamıştır. Hüseyin Mümin devamında da Yunanistan Ümit Milli Takımına kadar seçilmiştir. 2021 nüfus sayımında köyde 618 kişinin yaşadığı tespit edilmiştir.

Basraköy, Basırlıköy'ün başka bir adı.

Basurluköy, Basırlıköy'ün başka bir adı. Başıçal, Atmacalı köyü etrafında yer alan bir mevki adı.

Başkilise, (Πρωτοκκλήσιον - Protokklision), Meriç (Evros) ilinde, Dedeagaç'ın 83km. kuzey doğusunda, Sofulu Belediyesine bağlı, 57m. rakımlı bir köydür. Başkilise, 925'te Yavuz Sultan Selim'in hocası Halîmî Çelebi'ye verilmiş, daha sonra 935 senesinde İstanbul'daki Yavuz Sultan Selim Cami ve İmareti'ne vakıf olarak kaydedilmiştir. 2021 sayımına göre köyde 306 kişi yaşamaktadır.

Bayatlı, (Παγουρία - Pagouria), Rodop ilinde, Gümölcine'nin 15 km. güneybatısında 24 rakımlı bir köydür. Gümölcine Belediyesine bağlıdır. 2021 nüfus sayımına göre köyde 392 Hıristiyan ve Müslüman Türk yaşamaktadır.

Bayraklı, Baraklı köyünün ilk adı.

Bayramlı, (Πασχαλιά - Pashalia), İskeçe ilinde, İskeçe Belediyesine bağlı, İskeçe'nin 41km. kuzey batısında yer alan 102 m. rakımlı bir köydür. Köyde yaşayanların tamamı Hıristiyanlardan oluşmaktadır. Osmanlı kayıtlarında Yenice-i Karasu'ya bağlı olarak gösterilmiştir. 2021 nüfus sayımına göre köyde 51 kişi yaşamaktadır.

Bedirli Çiflik, İskeçe'nin Bedirli köyünün eski adı.

Bedirli, (Λεύκη - Lefki), İskeçe ilinde, İskeçe Belediyesine bağlı, İskeçe'nin 7 km. güneybatısında yer alan 43 m. rakımlı bir köydür. 2021 sayımına göre köyde 344 kişi yaşamaktadır.

Bedreli, (Nea Petra – Nea Petra), Rodop ilinde, Yardımlı yakınlarında bir köy adı.

Bekeobası - Bey Obası, (Δέκαρχον - Dekarhon), İskeçe ilindeTopiru Belediyesine bağlı, İskeçe'nin 18km. güneybatısında 15m. rakımlı bir köydür. Köyde Hıritiyan ve Müslüman Türkler birlikte yaşamaktadır.

Bekirdere, Hacımustafaköy ile Çarbaşköy arasında akan derenin adı.

Bekirköy - Ebubekir, (Βέλκιον - Velkion), Rodop ilinde, Gümölcine'nin 31 km. güney doğusunda 78m. rakımlı bir köydür. Eski İstanbul

yolu üzerinde bulunan köy Şapçı'ya 6,5km., Dedeagaç'a 33km. mesafededir. Rodop ilinin doğudan ilk köyüdür. Maronya – Şapçı Belediyesine bağlıdır. Köyde 2021 nüfus sayımına göre 198 Müslüman – Türk yaşamaktadır.

Bekirli, (Πελεκητή - Pelekiti), Rodop iline bağlı ve Gümölcine'nin 37km. batısında yer alan 60m. rakımlı bir köydür. Köy 1981'de lağvedilerek Arabacıköy'e dahil edilmiştir. Köy yakınlarında "Akbaba Tekkesi" yer almaktadır. Bekleme, Aralıkburun köyü etrafında bir dağ. Bektaşalan, Ballıca köyü yakınlarında yer alan bir mevki adı.

Bektaşlı, (Μηλέα - Milea), Meriç (Evros)- ilinde, 96m. rakımlı bir köydür. Dedeagaç'a 136km., Dimetoka'ya 48km., Edirne'ye 40km. mesafededir. Evros ilinin en batısında Bulgaristan hududunda, Arda nehri kıyısında kuruludur Kumçiftliği Belediyesine bağlıdır. Köyde günümüzde sadece Hıristiyanlar yaşamaktadır. Köy Bayezit devri vakıfları arasında yer almaktadır. 2021 sayımına göre köyde 28 kişi yaşamaktadır.

Belediye, Atmacalı köyü etrafında yer alan bir mevki adı.

Bentormanı, Anbarköy Yakınlarında bir mevki adı.

Besimtarla, Rodop ilindeki Büyük Müsellim köyü etrafında yer alan bir dere adı.

Beşikli, (Κερασιά - Kerasia), Rodop ilinde, Gümölcine'nin 59 km. kuzey doğusunda yer alan 598m. rakımlı dağlık bir köydür. Kozluke bir Belediyesine bağlıdır. Tamamen Müslüman Türkler tarafından meskûndür. Seçek ve Alan-tepe yaylalarında 20 yıl başpehlivan olan, sırtı yere gelmeyen Nizam Niyazi pehlivan 1935'te bu köyde doğmuş ve 2015 yılında vefat etmiştir. Köyde 2021 yılı sayımına göre 118 kişi yaşamaktadır.

Beşiklidere, Beşikli köyü yakınlarından akan bir çay adı. **(Devam edecek)**

19. Kur'an'ı Kerim-i Yüzünden Güzel Okuma Yarışması Finali Yapıldı

19. Kur'an'ı Kerim-i Yüzünden Güzel Okuma Yarışması Finali 16 Mayıs 2026 günü Rodop ilindeki Omurluköy'de yapıldı. Yarışma bu yıl üçüncü defa aynı köyde düzenlendi. Yarışmayı Rodop ilinin dağlık Üşekdere köyünden Ali Haydar Mehmet kazandı. Yarışma gelecek yıl Üşekdere köyünde düzenlenecek.

Yarışmaya; Türkiye Cumhuriyeti Gümülcine Muavin

Konsolosu Ali Tosun, Gümülcine S. Müftüsü İbrahim Şerif, Gümülcine S. Müftü Yardımcısı Fehim Ahmet, Rodop milletvekili Özgür Ferhat, yerel yöneticiler, Türk Azınlığı dernek ve birlik başkanları, bazı Eyalet meclis üyelerinin yanı sıra kalabalık bir topluluk katıldı.

Yarışma öncesi S. Müftü Yardımcısı Fehim Ahmet tarafından kurallar hatırlatıldı

Yarışmada birinciliği elde eden Üşekdere köyünden Ali Haydar Mehmet'e ödülünü Türkiye Cumhuriyeti Gümülcine Muavin Konsolosu Ali Tosun ve Gümülcine S. Müftüsü İbrahim Şerif tarafından verildi.

ve emeği geçenlere teşekkür edildi.

Yarışmadan sonra Gümülcine S. Müftüsü İbrahim Şerif,

üçüncü defa üst üste yarışmayı düzenleyen Omurluköy halkına, katılımcılara, hocalara teşekkürlerini iletti ve konuşmasını şöyle sürdürdü: "Kur'an-ı Kerim'i öğrenmenin faydası nedir? Son günlerde, son aylarda hele hele son günlerde güçlü olan her şeyi yapıyor. Güçsüzler eziliyor. Bu sadece ekonomik manada değil, kültürel manada da böyle. Ezen ezildiği kadar, yok eden yok edebildiği kadar.

Bir toplumun var olması için iki şeye ihtiyaç vardır; din ve dil. Din, cami ve Kur'an merkezli, var oluşumuzun sebebidir. Dinimiz, bizim farklılığımızı meydana getiren, diğer insanlardan farklı olduğumuzu gösteren; ahlakıyla, yaşantısıyla, kültürüyle diğerlerinden farklı olduğumuzu gösteren yerdir. Onun için Kur'an-ı Kerim'i öğrenmek, etrafımızı öğrenmek, dünyada varlığımızın gayesini bilmek gerekir. Bugün etrafımıza baktığımızda müthiş bir kültür emperyalizmi yapılıyor. Kendi kültürlerini kabul ettirmek için insanların üzerinde çeşitli oyunlar oynanıyor." Görüşlerine yer verdi.

Türkiye'nin Gümülcine Muavin Konsolosu Ali Tosun da yaptığı kısa konuşmada katılımcıları tebrik etti ve teşekkür etti.

Konuşmalardan sonra yarışmanın sonuçları açıklandı ve hediyeleri takdim edildi.

Sıralama şöyle oluştu:

Ali Haydar Mehmet – Üşşekdere

Mehmet Şırak – Satıköy
Berra Çakır Nazif Bağlar Mahallesi (Gümülcine)

Halime Hafız Hoca – Yassıköy
Ahmet Taha Hacı – Kozlukebir

Feyza Küçük Ali – Kır Vakıf

Hazal Karaali – Evrenköy

Safa Berbat - Kartunca

Yarışmaya yoğun ilgi gösterildi.

Gümülcine S. Müftü Yardımcısı Fehim Ahmet yarışmayı başarıyla koordine etti.

DOKUNU - YORUM

DOĞUM (-) ÖLÜM (+) DENGESİ(ZLİĞİ)!

Selahattin KESİT

Ülkelerin sürdürülebilir varlıkları düzenli ve sağlıklı nüfus dengesi ile tesis edilen bir terazi üzerine devam etmektedir.

Bunun en temel ilkesi

de nüfusunun doğum – vefat terazisinin ölçüt kıstasının doğum lehine ayrıcalıklı olmasından geçtiği bilinen ve hedef olarak sürdürülen bir gerçektir.

Bu denge terazisi miykas değerlerini yitirdiğinde, milletler için tehlike çanları da beraberinde sesini duyurmaktadır düşünen zihinlere. Dünyanın çivisinin çıktığından dem vuran fikir sahipleri, tehlikeye karşı tedbir babında nedense söyleyecek düşünceleri kısırlaşıyor. Çözüm adına teklifleri ve planlamaları ufukta dahi görülmüyor. Sadece yöneticiler ne yapıyor diye de kendince haklı gerekçe üretiyorlar.

Yunanistan nüfusu en son **1960** yılına kadar artış sağlarken, bu yıldan sonra düşüşe geçer ve **1960** yılında **157.000** çocuk doğarken, **2010** yılında bu rakam **114.000** doğum olarak gerçekleşiyordu. Yunanistan İstatistik Kurumu **ELSTAT**'a (ΕΛΣΤΑΤ) göre **2024** yılında ise sadece **68.467** doğum gerçekleşti. Bu rakamlara aynı yıl içinde ölü doğmuş **454** çocuğun rakamı dahil değildir. Aynı yıl içinde ölenlerin sayısı ise **126.916**¹.

Bazı kayıtlarda ise **2024** yılı doğum rakamları **69.675**² kişi olarak zikredilir.

Yeni açıklanan Yunanistan İçişleri Bakanlığı Nüfus Kayıt İşlemleri İstatistikleri (ενσημα

στοιχεία του Στατιστικού Ληξιαρχικών Πράξεων του Υπουργείου Εσωτερικών) resmi verilerine göre **2025** yılındaki doğumlar ise: **66.532**³ kişi olarak gerçekleşti.

Doğu Makedonya & Trakya Bölgesinde 2025 yılı **3.154** doğuma karşılık **7.425**

ölüm vuku buluyor. Bu da **4271** kişinin nüfus eksilmesi sonucu olarak karşımıza çıkmaktadır.

2015 yılı **4950** doğum, **2023** yılı **3661**

doğum, **2024** yılı **3380** doğum ve yukarıda zikredilen **2025** yılı doğum rakamı da **3.154** rakamları göz önünde bulundurularak doğum düşüklüğü oran sonucu **%36,3** olarak ortaya çıkmaktadır. Bu da **3.154** doğum rakamına karşılık **7.425** ölüm rakamının oluşturduğu fark ise **4.271** kişinin bir yılda nüfus eksiği olarak sicil kayıtlarına geçmektedir.

Nüfusun çoğunluğunu **Batı Trakya**

Müslüman Türk Azınlığının oluşturduğu

Rodop ilinin **2021** sayımına göre daimî ikamet

eden nüfusu **112.039**⁴ kişi olarak verilirken,

diğer kaynakta **106.838**⁵ kişi olarak

verilmektedir. Aradaki farklar, kaynaklar arası

oluşan kriter farkından ileri gelmektedir. Her

hâl'ü kârda; **2015** yılı **870** doğum, **2023**

yılı **622** doğum, **2024** yılı **398** doğum ve

2025 yılında ise **380** doğum olarak sicil kayıt

kütüğüne kaydedilmiştir. On yıl gibi kısa süre

zarfında yüzdellik oran ise, **%56,32**'lik gibi

afaki bir doğum oranı düşüklüğünü gözler

önüne sermektedir.

Aynı yılın (**2025**) ölüm vakaları ise **1263**

kişi olarak kayda geçmiştir. Buna göre **380**

doğum rakamını çıkardığımızda karşımıza

883 kişilik bir nüfus eksilmesi ortaya

çıkmaktadır ki, yukarıdaki on yıllık **%56,32**'lik

oranındaki nüfus eksilmesini ileriye doğru hesap ettiğimizde karşımıza korkunç bir tablo çıkacaktır! Hesabını herkes kendi zaman tahmini müddetine göre yapabilir, karşısına çıkacak rakamı değerlendirebilir. Bu da Rodop ilinde her **3.3** kişilik ölüm rakamına karşılık sadece **1⁶** çocuk doğmaktadır.

Bu durum sadece bir nüfus eksikliğini ifade etmiyor. Aynı zamanda nüfusun hızla yaşlanma gibi bir sonucunu da ortaya çıkarmaktadır. Bir toplum için savaştan bile daha tehlikeli bir gidişatın yolunu çizmektedir. Savaşlar geçirmiş toplumlar hızla yeniden nüfus artışına geçerken, doğum oranı düşüklüğü düşüncesini hangi saik ile tersine döndüreceklerdir? Onu da toplum bilimcileri açıklarlar diye yolu onlara bırakmalıyız.

Doğum oranları neden bu kadar düşük diye salt bir düşünce ile sonuca gitmek sağlıklı bir düşünce yolu olarak görülmemektedir.

Doğumun gerçekleşmesi için öncelikli olarak doğumu sağlayacak yegâne meşru yol, meşru bir evliliktir. Bu meşru evlilik ki, ailenin temel taşı, toplumun çekirdeği ve milleti devlet yapan bir mihenk taşıdır. Bu mihenk taşı herhangi sebepten olursa olsun zedelendiğinde, sarsıldığında, sonuçları toplumsal birey dengesini de bozmaktadır.

Yunanistan genelinde **2024** yılı **19.695** dini evlilik, **16.954** medeni evlilik olmak kaydıyla toplam **36.649** olarak kayıtlara geçmiştir.

2023 yılındaki toplam **40.351** evlilik rakamına nazaran **%9,2**'lik bir düşüş oranına ulaşmıştır.

Bunların haricinde "birlikte yaşam anlaşması" sonucu oluşturdukları birliktelik de **14.486**

olarak kayıtlara geçmiş ki **2023** yılına göre **%3,9** oranlık bir düşüş sergilemiştir.

Bunlar nikah falan yapmıyorlar. Meşru aile müessesesinden de sayılabilirler mi? Onu da bilemiyoruz. Bunların haricinde kalan türleri ise kayda almıyoruz.

Aileleri târ'û-mâr eden ve doğumları ciddi oranda etkileyen durum ise evliliklerin

sürdürülebilirliği konusunda yaşanan müşkül durumlar sonucu vuku bulan boşanmalar, ki kayıtlara **15.532** olarak geçiyor. **2023** yılına göre bu **2,8**'lik⁷ artış oranına tekabül ediyor. Bunların **%66,4**'ünün evlilik süreleri on yılı aşkın zaman dilimini kapsamaktadır.

2011 yılında **11.100,000** kişi rakamıyla zirveyi gören Yunanistan nüfusu düşüşe geçer ve **2023** verilerine göre **10** milyonun biraz üzerinde seyreder, ancak **Eurostat**'in öngörülerine göre **2050**'ye kadar **%14** oranında azalma, daha ürkütücü olanı ise aşamalı olarak **2100** yılına kadar bu oran **%30** bandına düşerek nüfusun **1960** seviyelerinin de gerisinde kalarak yaklaşık **7.3**⁸ (yedi milyon üç yüz bin) kişiye gerileyeceği düşünülmektedir. **2011-2025** süresi zarfında nüfus azalması yaklaşık **715.000** kişi olarak gerçekleşmiştir. Nüfus dengesi de **2011** yılında eksi **-4.300** kişi iken, **2024**'te eksi **-58.500** bandına fırlamıştır. Bu tepetaklak düşüşün önüne barikat olan ise yabancı göçmenler olmuştur. Bunların **2004-2024** yılları arası doğum oranları **%15,2**, ölüm oranları ise sadece **%1,8** olarak gerçekleşmiştir. Yirmi yıllık süre zarfında ölümlerden dolayı Yunanistan nüfusunun **724.000** kişilik ölüm rakamına karşılık **259.000**⁹ kişilik doğum ile eksilen nüfusa bir nebze soluk aldırır da sorunu temelden halletmediği gibi sorunları sadece öteleme işlevi gördüğü de gözlerden uzak tutulmamalı. Sorun temelden çözüme kavuşmadığı müddetçe vakti geldiğinde gözle görülür şekilde kendini açığa vuracaktır ve vurmaya devam edecektir.

Göçmen yollarının geçiş güzergâhında olan bizlerin, göç akımlarının yoğun olarak yaşandığı süreç içinde, bu göçmenler niye kendi memleketlerinde kalmıyorlar, nereye gidiyor bunlar, şeklinde sorulan sorulara da burada bir cevap ışığı vardır diye düşünüyorum. Bunu görebilmek için ışığa duyarlı zekanın olmasını da hatırlatmak fayda

sağlayacaktır.

Doğu Makedonya Trakya Eyaletinin **2021** nüfus sayımı rakamlarını, **2053** yılında da aynı oranda muhafaza edebilmesi için **90.000** ile **160.000** kişinin daimî olarak bölgeye iskân ettirilmesi gerekmektedir¹⁰, diye gerekçe beyan ederek çözüm önerileri sunulmaktadır. Onlar çözüm önerilerine bu minvalde devam etsinler ancak şehirlere göç, aile tesisini kolaylaştırmak yerine hayat pahalılığından dolayı daha da zora sokarken, buna bir de zorlukların üstesinden gelinebilmesi için uzak diyarlara yapılan göçler de eklenince, aile müessese tesisi neredeyse içinden çıkılmaz duruma bürünüyor. Atina ve Selânik gibi şehirlere yakın meskûn karyeler dahi genç kuşakları tutmaya muvaffak olamıyorken¹¹ diğer şehirlerin yaşam şartları bunu sağlaması imkânsız hale gelmektedir.

İçinde bulunduğumuz **2026** yılının ilk iki ayı, Ocak, Şubat aylarında, **884** belediyeden **760**'ında ki bu belediye sayısı 2010 yılı öncesi Kapodistria Belediye sistemine göre mevcut belediye sayısıdır; **2010 yılı** sonrası yeni yapılanma mevcut Kallikratis belediye sistemine göre ise belediye sayısı **332**'dir, hiç bir doğum gerçekleşmemiştir. Aksine tüm belediyelerde ise ölümler sicile kaydedilmiştir¹² Bu durumun başını çektiği bölgeler ise, Batı Makedonya, (Batı) Trakya, Evya, ve İpiros bölgeleridir. Bizim hassasiyetle üzerinde düşünmemiz gereken bölge, yaşadığımız Batı Trakya bölgesidir.

Sonuç olarak bir aile tesisini zorlaştıran unsur sadece ekonomik zorluklar mıdır? Yoksa zihniyet farkının oluşturduğu düşünce tarzı mıdır? Sorusuna temelden cevap bulunmalıdır. Şayet en temel unsur ekonomik zorluk olarak görülüyorsa, o zaman savaşların ardından ve açlık-tokluk hengamesi içinde kendi ayakları üzerinde durmaya çalışan toplumların hangi ekonomik gücü aile tesisini inşa etmede etkili saik olmuştur?!

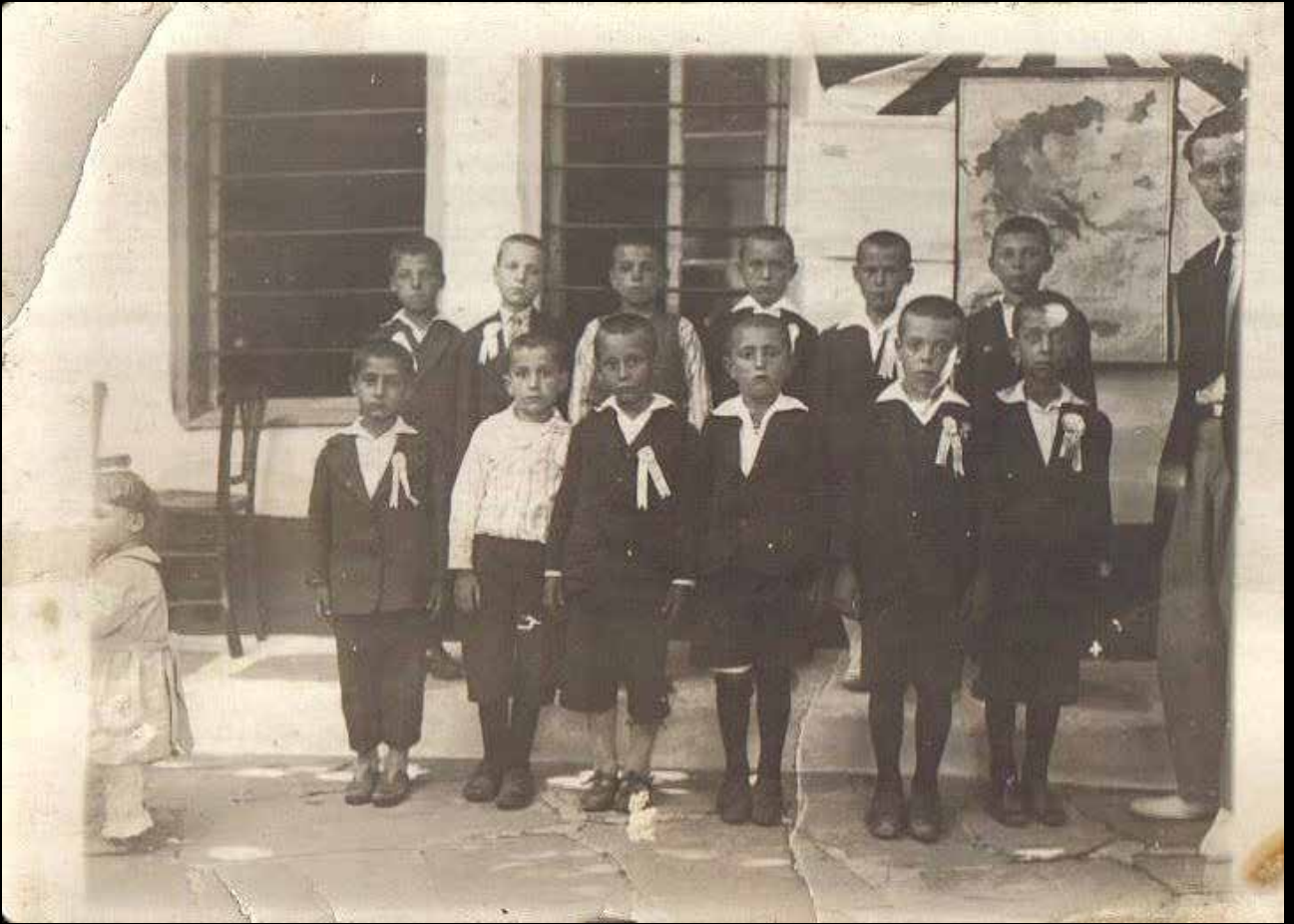
Kaynaklar

- ¹<https://www.metarithmisi.gr/content/demographiko-apokardiotike-e-nea-ereunates-elstat-upokhoresan-dramatika-oi-genneseis-sten-ellada-to-2024>
- ²<https://fonirodopis.gr/159510/dimografiki-katarrefsi-sti-rodopi-molis-380-genneseis-to-2025-sokaroyn-ta-stoicheia/>
- ³<https://www.paratiritis-news.gr/koinonia/i-amth-se-dimografiki-katarrefsi/>
- ⁴<https://census2021results.statistics.gr/perifereies/anatoliki-makedonia-thraki/rodopi>
- ⁵<https://www.statistics.gr/documents/20181/3cdc6530-6451-1ed1-d866-bbfb5eeb3e1f>
- ⁶<https://www.paratiritis-news.gr/koinonia/i-amth-se-dimografiki-katarrefsi/>
- ⁷<https://www.metarithmisi.gr/content/demographiko-apokardiotike-e-nea-ereunates-elstat-upokhoresan-dramatika-oi-genneseis-sten-ellada-to-2024>
- ⁸<https://www.in.gr/2025/12/07/greece/dimografiko-plithysmiaki-pyramida-ellinonkai-allodapon-genneseis-thanatoi-kai-krisimo-71/>
- ⁹<https://hania.news/2025/12/07/667117/>
- ¹⁰<https://xronos.gr/reportaz/sta-prothyra-dimografikis-katastrofis-horis-epistrofi-i-thraki-tis-ypaithroy-ehei>
- ¹¹<https://www.kathimerini.gr/society/563973352/dimografiko-oi-arithmoi-einai-apogiteytikoi/>
- ¹²<https://www.dimokratia.gr/politiki/680944/ereyna-sok-dimografiko-krach-stin-perifereia-kamia-gennisi-sto-86-ton-dimon/>

GEÇMİŞ ZAMAN FOTOĞRAFLARI

1929 - 30 Öğretim Yılı.

Hususi Türk İlkokulu öğrencileri ve öğretmenleri İsmail Şahap
Gümölcine / Yunanistan

Nostalji

19 YIL ÖNCE RODOP RÜZGARİ GAZETESİ SON SAYI

Yıl: 8, Sayı: 213, 19 Haziran 2007, Fiyatı: 1 Euro.

RODOP Rüzgârı

HAFTALIK SİYASİ VE KÜLTÜREL GAZETE

YIL: 8. SAYI: 213
19 - HAZİRAN - 2007
FİYATI: 1 EURO
Kırsık Yolu - 5004

Kalem hastalarından değil, kalemi hasta olanlardan korkunuz.

'Trakya Koordinasyon Konseyi'nde 'Türk Azınlığa' karşı kullanılan gazeteler!

Esasları 3. Trakya'da yayınlanan AKIN ve TRAKYA gazeteleri.

ELGA çiftçilerin zararlarının tamamını tazmin edecek!

Hükümet, doğayalılar ve ELGA kapsamı içinde olmayan hektar kırdan doğan zararların tamamını tazmin edecek. Koruya ilgili açıklamaları tarım ürünlerinde bu yıl meydana gelen büyük zararlar açısından Tarım Kalıtımına ve Gıda Bakanı Evgengör Bostankos tarafından yapıldı. ELGA bundan böyle, koto çiftçilerinin, büyük ürün, koto dötenme, kuraklık v.d. durumlardan zarar kapsamına girer oldu.

Kuraklık nedeniyle buğdayın da meydana gelen zararlar AB'nin PRGA programı kapsamında tarafından ödenecek. Son günlerde meydana gelen sel, dolu gibi afetlerden doğan zararlar ise yine ELGA tarafından tazmin edilecek.

Çiğdemli Bakan P. Pavlopoulos: 'Pontuslu göçmenlerden özür diliyoruz!'

Pavlopoulos Pontuslulara özür verdi. İçişleri Bakanı Pavlopoulos 10 Haziran Pazartesi günü Gümüşhane'deki eski hükümet binasında yaptığı konuşmada müzakerelere yakınlarda konuşmaların sonuçlarına ilişkin olarak özürlerini zamanında yapmadıkları için özürlerini kabul etti. Pavlopoulos kendi hükümetleri döneminde kiral beş yıl süren bir dönem ödemeye başladığını ve 4. Kaliteli Paket adı verilen 28 milyar avrulan 500'ün bir kısmını...

Devranı sayfa 4.

Yunanistan'ın ulusal gazetelerinden 'Eleftherotipos'ün 4-5-07 tarihli 105. sayfa 10'da köşesinde bir dönem için 'Trakya' adıyla yayınlanan 'Trakya Koordinasyon Konseyi' Batı Trakya'da Türkiye yayıncıları 'Trakya' ve 'AKIN' gazetelerinde çıkan yazılara karşı dönemin Yunanca gazetelerinden olan 'Thraikos Aghos' ile 'Pisira' gazetelerine gidilerek destek sağlandı. Yapılacak yardımların miktarları ise özamanın devamında sayfa 5.

Türkiye seçimlerinde B.Trakya'lılar da yarışacak!

Sayfa 4

İsmail K. Böge 2. sıra Kızılköy'de, Bursa 12. sıra Dündar Köyünden, İsmail 1. Böge 11. sıra Hüseyin Köyünden.

'Kırkkurbanı' Hebilköy'de gerçekleşti

Yazılılardan bu yana kesintisiz olarak düzenlenen 'Kırkkurbanı' 14 Haziran Perşembe günü Mehirköy mahallesinde buğdi Hebilköy yakınlarında gerçekleşti. Devranı sayfa 6.

Ahmet Rıza Demirel, Abdulkadir Haliz Hoca ve İbrahim Şerif

Bir efsane sona eriyor!

Eğitim dünyamızdan bir yıldız daha kaydı

Batı Trakya Türk Azınlığı eğitimine 38 yılını tamamlayan Tarım Öğretmeni ekolu mezunu Batı Trakya Türk Öğretmeni birinci sınıfı sınıfı Sami Tokman, günü yaşadı. Yalın (Koparı) Köyü Azınlık Okulunda 9 Haziran 2007 Cumartesi akşamı düzenlenen duygusal törene meslektaşları veda etti. Tören T.C. Gümüşhane İlçe Kaymakamı Ahmet Rıza Demirel, Yalın Köy Belediye Başkanı Amcaoğlu, Yalın Köy eski belediye başkanı Kazak, Rodos Vali Yardımcısı Ahmet Hacıoğlu, Batı Trakya Türk Azınlığı Danışma Kurulu Başkanı ve Gümüşhane Öğretmenevi Müdürü İbrahim Şerif Gümüşhane Türk Gençler Birliği Başkanı Ahsan Selim, Azınlık Okulları Danışmanı Kalyanoğlu, öğretmenler, ercimen heyeti, öğrenciler ve yakınları katıldılar.

Tören okul müdürlüğünün kase komitesiyle başlandı. Davetilerde de günün anılması uygun olarak Başkan yardımcısı Ahmet Rıza Demirel, BTTADK...

Devranı sayfa 4.

Susurköy belediyesinin düzenlediği

7. Kiraz Festivali'ne Mestanlı Folklor Ekibi damgasını vurdu

Rodop İsmail Susurköy Belediyesi'nde her yıl geleneksel olarak düzenlenen Kiraz Festivali'nin bu yıl yedinci gerçekleşti. 8-9-10 Haziran tarihlerinde gerçekleşen festivalde Gümüşhane Türk Gençler Birliği TMMT Kulübü, yeni gruplar, Edirne'deki Trakya...

Üniversitesinde Folklor Topluluğu, Gıda Tarım, TMMT Kulübü Orhan Hacıoğlu, Gümüşhane Mestanlı Belediyesi Folklor Ekibi'nin yarıştığı TMMT Kulübü Mestanlı Ekibi yarıştı. Üç gün boyunca festival yaklaşık 4 bin kişi katıldı.

Devranı sayfa 5.